

Pole sébéy tékínmɔnɔle Korēnti tãn tyí

Tyàh-nsah weyne

Korēnti kwille, kè me pne yreyno nínó yísyó wró, pè n ye Yesye ànê Yadratikile. Gbò yĩ yĩ wǎl ñgbnɔ nónó pól-á sò syõ kéne kwil, kéne kwil tãn ye sò n yah sé yõ. Kreki névye móntě-nsah kedyâh yó ye sò nénpóle. Nte Wrome tãn pɔ kè so, té tõ pé syi kè tõ mɔ. Korēnti kwil tãn tyí, lékǎló wǎl kó-ńtân sò tno kah mɔ. Kǎh pɪ sě, tyíđi duke pól sò n we nénpó, ànê lékám dukeno pólle, à tahlɪ tãn gbilki gbilki wǎl duke náhnáh tyí. Té gbò yĩ-ńsah kwil ye tõ sò kéle.

Pole-á lésõ n yuku ñ kóló ke ní-ò sɔkɔ, à kyɪ ñwǎló gbõnkwǎrtõno pɪ nénpó. Té Nìvìnì tir we yo, névye kǒ pè we sě Yesu yõ nénpó. Nónó-á sě Yesu yõ, Nsyifuno ye sò pé túkùle. Té pé kanne, Nsyifuno náh péle. Tahbɪ ànê yõtãm náh sò me fwóo pé sɔkɔ. Pé kan sò me yãm tãnne. Pè sò pé gblõyne n pɪ lékám ñgbnɔ névyele. Kǎh pɪ sě, pè sò me nìvìnì sɔkɔ, té me n sò ne pǎh me pé gblõy yõ, ànê lékám-á me pé tyí.

Ye yísyó sókónteno náh, Pole-á pópó n sɔkɔ ñ kóló ke tǒ-ò sɔkɔ, sébéy nê-á yò, à kè wǎrkɪ Yefesɪ kwil sɔkɔ, à tekɪ mɔ Korēnti tãn tyí.

Nte dí yó lésõ me pè n ye Apolostle. A n wil Alekisãdri kwil. Wáh pɔ kyɪ Yefesɪ kwil, Prisili ànê ñ pe Akilasɪ nê-á Pole kóðine, pépi me à kwɔ, té sóré mɔ ñ sɔkɔ à kɔ à kyɪ sèpìn yísyó pɪ Korēnti kwil.

Kè me á kɪ ne Pole sɔ sébéynó yísyó wārku tekɪ mɔ Korēnti tǎn tyí, nónó-á sé tyí yah náh me we kwey mè sɔkɔ, à wil 1 Korēnti ànê 2 Korēnti tyí sɔkɔ.

Tyino nínó yīn ye sɔ Pole wārku tekɪ mɔ 1 Korēntile:

- Pole lésõ tyi yísyó we noh Korēnti kwil Yesu yõ sèpú tyí sɔkɔ, nónó-á me yèkworile n mɔ ñ sɔkɔ.

- Korēnti tǎn lésõ nósyó tekɪ mɔ ne, pè pɔ sébéy yóle Pole kɔ, nê sɔkɔ-á pè me kè yah kɔ ñ tyí ne, à pé vi mɔ tyi náhnáh sɔkɔ.

A wil képah sɔkɔ, Pole-á kwónó nónó pɪ, Yesu yõ sèpú tókù sò me sè yahle, ànê pè náh me kè fẽ syi ne Yesu tǎntò névi-á ñne. Kǎh pɪ sɛ, Pole me de yo kéné tyi sɔkɔ náhnáh ñ sébéy mè pól sɔkɔ.

1 Korēnti sébéy mènne, kè vīnmɔno náhnáhle n kɔ, nónó-á kɪ fẽ Yesu yõ sèpú tǐnkínó yohnɪ mɔ kwey gbí mè sɔkɔ.

Liyel yé yah tẽ ké kàrnó sɔkɔ.

¹ Nmɔ Pole nê-á Liyel ye pɪ Yesu Krista tǎntò névile à yīne Liyel dyo yǐ tǎne, n̄mɔ ànê á yūnpɪ Sositenɪ ye n tekɪ n mɔ sébéy mènne ² yépi Yesu yõ sèpú tǐnkɪ tyí, yépi nónó-á me Korēnti kwil. Yépi nónó-á me wīlkīnsàhnóle Liyel tyí yõ té me

kwrónmonole Yesu Kristale, yépi ye Liyel ye à tahlı Yesu yō sēpú pól tyí tǎntǎn pól sokō. Yépi pól me Tě ñgbě Yesu Krista yinne n ye n gbo. Nmō ye yépi Tě NGBĒNE ànê ápi to Tě ñgběne. ³ Á kéle n yah n kō Sú Liyel ànê Tě ñgbě Yesu Krista tyí ne, pè yòbènrı ànê yèvinıne yé kō.

⁴ Liyel ye yòbènrı pı yé tyí, yáh sǎnpıle me kwrónmonole Yesu Kristale. Képah ye, mé n wekı Liyel tyí gbímegbí yépi yinne. ⁵⁻⁶ Yesu Krista tyí nê-á yo wah yé tyí, kè ye tē-nsah we yé nno sokō. Képah gbõ yō sokō ye yé we kwro mo Kristale, té Liyel me pèpıri dukeno pól pı yé tyí, yé kō yé wey dukù pólle n pne, ànê pnèno duke pólle yé tyí. ⁷ Kǎh pı sē, Liyel pèpıri yó ntē náh yah kwlo yé tyí, yépi nónó-á me á Tě ñgbě Yesu Krista syınpono sykı tē. ⁸ Liyel ye kı tō yé pı gbáhntēpule, fók kı pı syı Tě ñgbě Yesu Krista syı n pı sō tyí. Képah sokō, yé kı pı wényo-nsah kéne yé tyí lésōle. ⁹ Liyel n ko ñ tyíyónó sō, ñmo nê-á yé ye pı kwro mo ñ Pídı Yesu Kristale, nê-á á pól Tě ñgběne.

Gbékínó nê-á de Yesu yō sēpú wró Korēnti kwil sokō

¹⁰⁻¹¹ N yúnpyé, mé noh Klowe no yısyó tyí ne yékâb-á me de yé wró. Képah ye, ápi Tě ñgbě Yesu Krista yin yō, mé kéle n yah n kō yé tyí ne, yé yé vyáh pı nukúle. Yé káh n ye gbékínó ne me yé wró. Yé yé sōno ànê yé tyi yáhntokonono pól pı nukúle. ¹² Nê-á mé n yo yé tyí gbékínó mè tyí sokō, kè we yò: - Túkù ne nkě, ñmo Pole náh

névye-á pépile. - Túkù me ne Apólosi náh névye-á pépile. - Túkù mó ne Pyeri náh névye-á pépile. - Túkù wɔ mó ne Krista náh névye-á pépile.

¹³ Yépi tẽ se me n sɔ ne Krista-á me tókínóle? Pole se pè syi dahnɔ yɔ yé yĩnne? Pole yĩn yɔ se pè wel wilki yéle ni sɔkɔ? ¹⁴ Mé n weki Liyel tyí, máh sɔnpúle mé náh ñnî yó ntẽ wel wilki ni sɔkɔ yépi sɔkɔ, à wil Krisipusi ànê Kayusi tyí sɔkɔ. ¹⁵ Kãh pi sɛ, ñnî yó ntẽ náh fẽ n yo n pi ne, ñmɔ yĩn yɔ-á pè pé wel wilki ni sɔkɔ. ¹⁶ ǪǪ, ní dyɔ to kɔ ne máh Sitefanasi ànê ñ no tɔ wel wilki ni sɔkɔ. Té à wil pépi tẽ tyí sɔkɔ, ní dyɔ náh tɔ me n kwne ne máh ñnî yó wel wilki ni sɔkɔ. ¹⁷ Krista náh ñmɔ tekɔ mɔ ne mé wèlnwìlkínóle n pi ni sɔkɔ dò, à ní tekɔ mɔ Nìvìnì tir yo yĩnne, nê-á kè náh yĩne kè ne n yo à yĩne névi yòtàhsyi yípî dùkùle, Krista syínó kɔ kè pɔ pi yò kɛne dahnɔ yɔ.

Krista syínó Liyel tẽnweno ànê ñ yípîle n wèki

¹⁸ Yah, wáh ne Krista-á ku dahnɔ yɔ, kè n pi n tẽ néwɔré welɔle névye yah, nónó-á me mónpuno wèkì yɔ Liyel tyí ùnne. Nte ápi nónó-á me pwáhnmonɔ wèkì yɔ, ápi tẽ wɔ tyí, Liyel tẽnweno ye kèle. ¹⁹ Yé náh we di, kè me wárkínsàhnóle Liyel wey sébéy sɔkɔ ne ñkẽ:

«Mé kɔ yĩ pípú yípî yɔkɔ,
té kɔ lékám névye lékám niri.»*

²⁰ Nte yĩ pípú tɔ nyãh, ànê kãrn ñgbno pípúle, à tahl kwey gbĩ vyáhsensyírípu tyí wé? Liyel

* **1:19** 1.19 - Yah n te Yesayi 29.14.

kè wěki pnéyy ne yípî nê-á me kèkõyó mè névye sokɔ, nêwõré-á kéle dò.

²¹ Kèkõyó névye ànê pé yípî fyé yõ, pè náh tẽ we Liyel dùkù pî n̄ yípî sokɔ. Káh pî sě, n̄ wey nê-á n yo té kéle nêwân weyne pé yah, nónó-á sě ké yõ, Liyel kè yah tokɔ à pépi pwah mɔ kèpah gbõ yõ. ²² Nsyifunɔ tẽ n ne n me ké tyí ne gbil tyi pî pé we, té Kreaki névye wɔ n mó n ne n me yípîle n yah n kõ. ²³ Nte ápi tẽ wɔ me Krista tyile névyele n kwɔ, nê-á Liyel ney yáhtokɔnɔle pè syi dahni yõ. Kè me yõ yíkinó weyne Nsyifunɔ tẽ sɔnɔ sokɔ. Nêwõré welɔ mó kéle névye tyí nónó náh pî Nsyifunɔle. ²⁴ Nte Liyel-á nónó ye pwah mɔ Nsyifunɔ sokɔ, ànê no téló sokɔ, pépi tẽ wɔ tyí, Liyel tẽnwenɔ ànê n̄ yípî ye Kristale. ²⁵ Yé náh we di, Liyel tyípinì nónó-á nêwõré tyile névye sɔnɔ sokɔ, sè yípî tyile kal névi yípîle, té n̄ tyípinì nónó-á n̄ tẽnkwɔnɔle n wěki névye sɔnɔ sokɔ, sé to tẽnwenɔle kal névi tẽnwenɔle.

²⁶ N̄ yúnpyé, Liyel-á yépi nónó ye, yé yé gblõy kèdùkù yah kè. Kèkõyó névye-á nónónɛ n yah yípî névyele, ànê tẽnpnèpule, ànê né-ngbnɔle, sěnkno névye náh me fwɔɔ yé sokɔ. ²⁷ Nte tyi nónó-á kèkõyó névye me n yah nêwân tyile, sépi ye pyě Liyel yah tokɔ à sennɛ yĩ pípú tẽ. Té tyi nónó-á pè me n yah tẽnkwɔnɔ tyile, sépi ye à yah tokɔ à sennɛ tẽnwepu tẽ. ²⁸ Tyi nónó-á kèkõyó névye me n yilo, sè náh me kwáh yóle pé yah, pè náh me séle n mɔ n kõ, sépi ye Liyel yah tokɔ à sé téló tyí yiki, páh me nónónɛ n mɔ n kõ. ²⁹ Kèpah

sokɔ, Liyel nēmóní yó nítě náh tẽ wε n̄ gblɔ̃y yõ n sah n pi Liyel yah sokɔ. ³⁰ Nte Liyel gbò yõ sokɔ ye yéle kwrónmònɔle Yesu Kristale. Té Yesu Krista wɔ gbò yõ sokɔ ye ápi me yípî m̄ wε, nê-á wil Liyel tyí. N̄mɔ gbò yõ ye tõ á pi négbɔ́le Liyel tyí, té me wĩkĩnsàhnóle n̄mɔ tyí yõ. Té à me á pwah mɔ á tyíp̄el sokɔ. ³¹ Képah ye, «Névi nê-à me ké tyí ne pé pé gblɔ̃y gbilki, Tẽ n̄gbẽ-á tyi nónó pi ápi tyí, tẽ n̄ gblɔ̃y gbilki sépi yĩnne.»† Sẽ ye kéle wárkĩnsàhnóle Liyel wey sébéy sokɔ.

2

¹ N̄ yúnpyé, Liyel tir nê-á sò me wõb̀nsàhnóle, máh kyɪ yé t̄inne à kyɪ ké tyí yo wilki mɔ yé tyí gbí n̄ne, mé náh sò me kéle n yo yé tyí wèngb̄il sokɔ, ànê névi yòtàhsyi yípî sokɔ. ² Mé náh sò me tir yó nítě wε yo yo t̄ene yé tyí yõ-á me nê tyí, à wil Liyel ney yáhntɔkɔnɔ Yesu tyí sokɔ, ànê n̄ syínó tyíle dahni yõ sokɔ. ³ N̄mɔ sò me yé wró sokɔ t̄àhkì k̄ene ní sokɔ, té tíkì me ní tẽ, ànê ní wil me n syah. ⁴ Máh sò me kwónó n̄ne n pi, té Liyel wey n̄ne n yo, névi yòtàhsyi yípî náh sò mé n pi séle à yé sònɔle n vi n mɔ. Liyel Mirki ye sò n w̄k̄i n̄ t̄enwenɔle. ⁵ Káh pi s̄, kè náh pi ne névyé yípî gbò yõ s̄ yé s̄ Yesu yõ dé, Liyel t̄enwenɔ gbò yõ ye.

Yípî nê-á n wil Liyel tyí

† **1:31** 1.31 - Yah n te Nsyeremi 9.23.

⁶ Nónó Yesu yõ sěńó-á de yĩn, á me pépile n kwɔ yíp̃ile nê-á ké gblɔy kèkõyó névye ànê pé yõtãm tyíle, pépi nónó min-á kɪ n tyɛ n pi. ⁷ Api me yíp̃ile névyele n kwɔ nê-á wil Liyel tyí, kápah nê-á sò me wõbìnsàhnóle. Kèkõyó mó-ńkê gbí òkù sòkɔ ye lésò Liyel yah tɔkɔ sah kéle, ápi yõ yõ yĩnne. ⁸ Kèkõyó yõtãm sòkɔ yó ńtě náh kè pĩ. Pàh sò me kè pĩ, pè náh náhkɪ Tě ñgbě syɪ n pi dahnu yõ, ñmɔ nê-á tǒrɪ nétěne. ⁹ Tyi nópi pɪ à yĩne sǒ-á lésò kéle wárkínsàhnóle Liyel wey sébéy sòkɔ ne ńkê:

«Névi yí náh tě yah nê yõ,
 ñ níkí náh nê noh yah,
 nê sǒnɔ náh de yah ñ sòkɔ,
 sépi ye Liyel yah sah névye kǒ, ñ tyí-á nɔ nónó tyí.»*

¹⁰ Yé náh we di, Liyel tyi nópile á wěkɪ ñ Mirki gbò yõ. Liyel Mirki kɪ fě tyi pól sohlɪ, kàh sǒ Liyel fókósǒnɔ ńtě tɔle. ¹¹ Né áwɔ ó náh, ñnî yó ńtě náh fě á sǒnɔ pĩ n pi. Né Liyel Mirki tɔ ó náh, ñnî yó ńtě náh fě Liyel sǒnɔ pĩ n pi. ¹² Nte Mirki nê tě wɔ-á ápi sòkɔ, Liyel Mirki ye; kèkõyó tyí náh. Liyel-á yòbènɔrɪ pɪ ápi tyí à yĩ nónóne á kǒ, ñ Mirki gbò yõ sòkɔ ye á fě pĩ yíi séle. ¹³ Té á náh me sé tyíle n yo à yĩne névi yòtãhsyi yíp̃ile kwɔ òkùle dé, Liyel wey ye ápi n yo à yĩne Liyel Mirki-á kéle á wěkɪ sǒ. Té Liyel Mirki-á me nónó sòkɔ, pépi tyí ye à n ne n yo n wah Liyel Mirki

* **2:9** 2.9 - Yah n te Yesayi 64.3.

tyile. ¹⁴ Névi yòtãhsyi sɔnɔ dùkù kókó tẽ ó-à me névi nê sɔkɔ, tẽ náh Liyel Mirki tyile n fẽ n syi. Tẽ n tẽ sé dùkù pĩ n kwɔɔ. Kàh pɪ sɛ, sè n ne n me néwõré tyile tẽ yah. Nte Liyel Mirki gbò yò ó ye, névi sé dùkùle n pne. ¹⁵ Nte Liyel Mirki-à me névi nê sɔkɔ, tẽ wɔ ye kɪ fẽ tyi pól dùkù kyɔmɪ pĩ, té ney náh fẽ tẽ wɔ dùkù kyɔmɪ n pĩ n pi. ¹⁶ Kè me wárkínsàhnóle Liyel wey sébéy sɔkɔ ne níké: «Nê tẽ wɔ me Tẽ ñgbẽ sɔnɔle n pne wé? Nê tẽ wɔ kɪ fẽ vɪnmɔnɔle à kɔ?»† Nte yé yah, Krista sɔnɔ ye ápi sɔkɔ.‡

3

Liyel wey yópú tò-á nêne

¹ N yúnpyé, mé náh lésɔ tẽ we Liyel wey yo yé tyí, sɔ-á mě kéle n yo névye tyí, nónó-á Liyel Mirki me pé yahle n tẽ. Nte mé kè yo yé tyí, sɔ-á mě kéle n yo névye tyí nónó-á nê ó-à tẽ dyɔ à n pɪ. Kàh pɪ sɛ, yé lésɔ me píyírínɔle Yesu Krista yò sɛnó sɔkɔ. ²⁻³ Yáh lésɔ me píyírínɔle sɛ, yòke tɪntí kɪ lésɔ kãn pɪ yéle, képah ye mé lésɔ yɛníkile yé kɔ. Nte à pɔ syɪ kwey mè ntẽ tyí, nê ó-à yé dyɔ yè n pɪ. Képah ye, kè kɪ tɔ kãn pɪ yéle. Yé yah kè, sɔ-á yúnwõrí ànê mál tẽne fyò yé wró sɔkɔ yò, nê ó-á yé dyɔ képah ye yé me n pɪ, ànê névi yòtãhsyi pɪ dùkù ye yé sɔkɔ. ⁴ Sɔ-á yé túkù tyah n yo ne, Pole náh névye-á pépile, túkù me ne, Apɔlɔsɪ náh névye-á pépile, névi yòtãhsyi pɪ dùkù ye yé n pɪ.

† **2:16** 2.16 - Yah n tɛ Yesayi 40.13.   ‡ **2:16** 2.16 - Tẽ ñgbẽ ànê Krista sɔnɔ me núkúle.

⁵ Nê me Apolosu? Anê nê me nmo Polele? Tõnpıbi ye ápıle, nónó gbò yõ-á yé sē Tē ñgbē yõ. A nénúkù núkú pól tãn ye á n pi, à yĩne Tē ñgbē-á nónó sah á kō. ⁶ Nmo ye sō mo, Apolosu me kè pu. Nte Liyel ye pi kéle kè kyãh. ⁷ Nmo nê wo-á pi kéle kè kyãh, ñmo ó kı n mo n kō. Névi nê-á sō kéle, ànê nê-á pu kéle, pépi náh n mo n kō n pi. ⁸⁻⁹ Api pól pi tō pípúle Liyel tyí. Képah ye névi nê-á sō mo, ànê nê-á pu kéle, pépi pól me núkúle. Té pé nénúkù núkú pól kı pı pé tãn pínó lédyáhní we n pi à yĩne pé tãn pínóle. Yépi ye pi Liyel swãhle.

Yépi ye tō pi ñ wòkòle nê-á à me n mo. ¹⁰ Liyel-á yòbènrı nê pi ní tyí, képah gbò yõ soko, mé tē we wòkò sètyah wilki wòkò mónpnè-ò pèpey tyí kōle. Té képah yõ soko ye ñnı me n mo n dohnı. Nte nê-à n mo n dohnı ké yõ, tē kyòmínóle n pi ñ mo dùkù soko. ¹¹ Sètyah nê-á wilki te yò, ñnı yó náh tō fē kèyãh wilki n pi à wil képah tyí soko, képah nê-á Yesu Kristale. ¹² Wòkò sètyah nê-á wilkintenole yò, sã-á tókù-à me kéle n mo n dokò mo mo yíle sã-á sãnne, ànê wárrne, ànê dyêh pèplole, té tókù me kéle n mo n dokò mó-ńkē yíle sã-á léslóle, ànê ñdróle, képah náh pi filkókórıle, ¹³ kèkòyó tukey tuke sō ye, nénúkù núkú pól-á tãn nónó pi soko, sah kı me ple, sé gbı kı pı. Lésõ kı me nyàh sã, nê-á kı no pól tãn gbı yah, kı sé dùkù wēki. ¹⁴ Nê tō pínó-à súké-ńkēne, tē kı ké lédyáhní we. ¹⁵ Nte nê tyí-à suke, tē tē wo kı pwah ó, té à náh ké lédyáhní we n pi. A kı

núkú με á kú ne nyàh sòkò sǒ à yĩkú to wil ò gbò kókólẹ.

¹⁶ Yé se yó pĩ ne yépi Yesu yǒ sěpú tĩnkĩ-á Liyel ní-ńsah gbôlẹ, ànê ò Mirki-á me déntěńólẹ yé sòkò tẹ. ¹⁷ Liyel ní-ńsah gbô me sàhnólẹ Liyel tyí yǒ, kẹpah nê-á yépile. Kẹpah ye, névi nê-à Liyel ní-ńsah gbô yíkú, Liyel kú tẹ tyí yíkú.

¹⁸ Nnĩ yó ntě káh ò gblǒy tǒ mǒ. Yé sòkò nê-à me ò gblǒyne n pĩ yípĩ névile à yĩne kẹkǒyó névyẹ yíyáhnólẹ, tẹ ò gblǒy vi n mǒ n pĩ nẹwólẹ à yĩne névyẹ yíyáhnólẹ, à mó Liyel yípĩ wẹ. ¹⁹ Yé náh wẹ di, kẹkǒyó névyẹ yípĩlẹ, nẹwǒré ye kéle Liyel yah sòkò dò. Kẹ me wárkínsàhnólẹ Liyel wey sébéy sòkò ne ńkě: «À yĩ pípúle n mǒ n tẹ pé lékámkám sòkò.»* ²⁰ Tẹ tǒ me wárkínsàhnólẹ ké fí yó sòkò ne ńkě: «Tẹ ògbě yĩ pípú sǒnole n pne. A pĩ ne sè náh fě tir yó ntě pekú n pi.»† ²¹⁻²² Káh pĩ sě, nnĩ yó ntě káh ò gblǒyne n yǒ n sah ne páh me yáhnkǒ náh, kẹpah náh pĩ yáhnkǒ wǒ náh. Nmǒ Pole ò, Apǒlǒsú ò, Pyerú ò, kẹkǒyó ò, min kẹpah náh pĩ kũ ò, kwey gbĩ tyi ò, ńsǒ tyi ò, sépi ànê ápi pólẹ, yépi tyí ye. ²³ Nte yépi me Krista tyí yǒ, Krista wǒ mó me Liyel tyí yǒ.

4

Pole ànê Korēnti tãn wró tyile

¹ Yé yĩne yè pĩ ne Krista tǒnpĩbí-á ápile, ànê tyi nónó-á lésǒ wǒbìnsàhnólẹ, Liyel-á séle ápi gbò

* **3:19** 3.19 - Yah n tẹ Nsyobú 5.13. † **3:20** 3.20 - Yah n tẹ Gbálnó 94.11.

dahbı, á kǒ á syi n yo. ² Nte tyi-à dahbı nê gbõ, kè n ne n me yáhnkõnõle tẽ tyí ne à ne n me tómm sé pínó soko. ³ Nmo tẽ wo tyí, yépi képah náh pı tukey tükèpu-à kı sǒ lékàh, képah náh pı lénòle rıne n kǒ sǒ, képah náh me tir yóle nmo yah. Nmo tẽ wo náh me lékàh, képah náh pı lénòle nı gblõyne n kǒ. ⁴ Tòtò náh me nmo nı soko pólle ne máh tyípékè pı. Nte képah náh n wèkı ne lékàh kè névi-á rıne tẽ wole. Tẽ ñgbẽ ó ye kı fẽ lékàh, képah náh pı lénòle nmo kǒ. ⁵ Képah ye, yé káh nmo dyàh tẽ lékàhle névyele n kǒ ké gbí nó-ńkẽ soko. Yé ñ pónó syıki. Nmo kı pò sètın sǒ tyi wilki mo kwèyy, té kı névye foko sǒno wilki mo kégbó. Képah soko, yǒ yǒnó nê-à yıne nêne, tẽ kı kè we Liyel tyí.

⁶ N yúnpyé, yépi yın ye mé Apolosi ànê nı gblõy pı dukù toko à yé wèkı, nê-á kı yé kǒ yé kı pı ne tyi nóno-á wårkı, ñnı yó nte náh yıne à ne n pı n kah n mo sépi yǒ. Képah soko, ñnı yó nte náh ñ gblõy gbılkinó soko, ñnı yó toko fónfó pı n kal n pı ñ ní-òle. ⁷ Kwàh nê kı ñ kǒ á kı kal no télóle? Kwàh nê tẽ me á tyí, né Liyel náh ñ kǒ kéle? Nte kǒnó à kéle à, sǒ pı té á á gblõyne n gbılki á kı ne Liyel kósyı ñ kǒ kéle? ⁸ Yı nóno pól-á yé n yah n kǒ, yé ye núkú sè we te yé yo kè? Yé pı te tahbıle yé yo kè? Yõtǒrí ye núkú yé me n pı ápi kène yé yo kè? Yáh náhkı sǒ me we pı yõtãmne ápi to náh kı me yõtǒrí soko yéle. ⁹ Nkẽ kè me nmo tẽ tyí, á kı ne Liyel sǒ ápi Yesu tẽntò névye pı no pól náh névyele. Á pı névye sǒ nóno-á kı pò n ko

n mo n pi. Kãh pi sě, á pi syáh syah yíle kèkõyó pól tyí, yĩnyõ tònpi bɪ tɔkɔ dohnɪ névye yõ. ¹⁰ Api pi nêwãñne Krista yĩñne, té yépi me pi yĩ pípúle Krista sɔkɔ yé yo kè? Api pi ténkwɔpule, té yépi me pi ténwɛpule yé yo kè? Api me yílónóle n wɛ, té yòyén me n sah yépi yõ yé yo kè? ¹¹ Yé nãh wɛ di, fók à pɔ syi núkúnúkú mè nítě tyí, kwɛkɪ ànê níkì me ále n kwɔ. Mɔ mo flo nãh me á tyí. Á me kole n syi, té tẽ-ñsah nãh me á tyí. ¹² Á me tòle n pi kětãhkìyô á gbãñne, à á yõ yõ tẽne n wɛ. Pàh ále n gbyɔ, ă sãmne n mo pé sɔkɔ. Pàh ále n fõh, ă kè fẽ n syi. ¹³ Pàh á tyíle n yo n ko, ă wɛnpèplɔle n wɛkɪ pé tyí. Á me pi tẽ kèkõyó yésyî ànê ké yítúkúnìne névye tyí, pópó à pɔ syi núkúnúkú mè tyí yò.

¹⁴ Nte mé nãh me tyi nópìle n wãrkɪ n tekɪ n mo yé tyí ne mé sennɛ yé tẽ dé, gbáhdyãh ye mé n di n sah kéle yé tyí, yépi nónó tyí-á no yíí ní tyí á kɪ ne ní wɛnpì sõ. ¹⁵ Yé yah, Nìvìnì tir yónó gbò yõ sɔkɔ ye yé pi nmo wɛnpìle à sě Yesu Krista yõ. Képah ye, nmo me n mo kõ á kɪ ne yé sú sõ. Nónó-á me yéle n kwɔ Yesu Krista tyile, pàh sõ me no népì kèyõ kwɔlóle ò (10 000), yé pĩ ne sú núkú tẽ ó-á yé tyí. ¹⁶ Képah ye, mé kéle n yah n kõ yé tyí ne, yé nmo pi dùkùle n yah n pi. ¹⁷ Képah yĩn ye tõ mé Timotele n tekɪ mo yé tyí, nê-á me ní pídí sõ. N tyí no yíí ní tyí. Tẽ ngbẽ wèkì kó-ò pèpɛy ye ñne. Nmo ye kɪ pɔ yé dyɔle n to n kõ máh me Krista wèkìle n kɔ dùkù nêne, sõ-á mé kéle Yesu yõ sěpú fĩnkìnó pólle n yah n

kwɔ n kɔ̃ tãntãn pól sɔkɔ.

¹⁸ Nte yé túkù me n sɔ̃ ne mé náh ní syɪ n pɔ n pi yé tɪnne, té me yuku pé gblɔ̃yne n yɔ̃ n sah. ¹⁹⁻²⁰ Nte kàh kɪ nɔ Tě̀ ògbě̀ tyí, mé kɪ n syɪ pɔ yé tɪnne núkúnúkú. Wèngbìl wékínó náh n wě̀kɪ ne Liyel tɔ́rí névi-á ále, Liyel tãhkì nê-á á sɔkɔ, kápah ye n wě̀kɪ kéle. Kápah ye, máh pɔ pɔ, kè náh n yĩn n pi gblɔ̃y gbílkipú wèngbìl nóhnó-ó tyí dé, tɛ̀nwɛ̀nɔ-à kɪ me pé tyí, mé kɪ kè pĩ. ²¹ Máh kɪ kènyãhní tɔkɔ pɔ yé tyí, kápah náh pɪ máh kɪ pɔ yárr yé tyí tyínɔnɔ sɔkɔ, nê tẽ̀ me yé n yah n kɔ̃?

5

Pí-ńkě̀ tyi nóno-á sò Yesu yò sě̀pú túkù me n pi

¹ Kè me n nohnɪ ywɔ̃ ywɔ̃ pól sɔkɔ ne ńkě̀, pròprò pínó-á me yé wró sɔkɔ. Pròprò pínó yó òtẽ-á me yé wró sɔkɔ, nê-á Yesu yò sě̀-ńkě̀pú òtẽ náh fě̀ syi sě̀nkɔ̃ pɪ n pi. Pè ne yé sɔkɔ yó òtẽ-á me ò sù kyɪ tɔkɔ. ² Té sépinó pól sɔkɔ, yé tɔ̃ me yé gblɔ̃yne n yɔ̃ n sah n kɔ̃ kè? Kè pyě̀ sò yĩne kè pɪ yĩ̀ yèkwɔ̃rɪle yé tyí, yé kɔ̃ yé kéné tẽ̀ yĩni n wilki yé wró. ³ Nmo tẽ̀ wɔ náh me yéle fí núkú sɔkɔ. Nte mé me yéle sɔnɔ sɔkɔ. Kápah ye, ńmo tẽ̀ wɔ lékàhle yĩ̀ mè pí-ò kɔ̃ tɛ̀, á kɪ ne mé sɔ̃ me yé wró sɔkɔ. ⁴⁻⁵ Yáh pɔ wě̀ tuke mɔ, ńmo tɔ kɪ me yéle sɔnɔ sɔkɔ. Sě̀nkɔ̃ névi tẽ̀ne, yé Yesu Krista yĩn ànê ò tɛ̀nwɛ̀nɔle à wilki yé wró, yè ò gbàh de n mɔ sètãn yòtẽ̀ kɔ̃. Kàh tẽ̀ne n kwɔ̃, à kɪ pí-ńkě̀ tyi pínó yal mɔ ò min kɔ̃ kè kɪ we pwah, Tě̀ ògbě̀ Yesu syɪ n pɔ sòle.

⁶ Yé gblɔy gbilkinó mè yah náh. Yé se yó pĩ ne, kókónó kwéy ó-á n dɔkɔ mífáhkì pólle té.* ⁷ Yé kéne tyípékè wilki n to yé wró, képah nê-á me n tɔ n mo kókónó tyí kɔle. Képah sɔkɔ, yé ki me wásáá kókónó kãn búrn tyí kɔle. Krista lésò fẽ syi pè kɔ pè à ko mo Nsyifunɔ yɔri tyénó syáh kópó tyí kɔle ápi tyípèl wu n to yinne á tyí. Kãh pi sɛ, yé me wásáá kókónó kãn búrn tyí kɔle. ⁸ Yé ye à tyípèl duke pól wilki n to á min sɔkɔ, à mó ne n me yályál négblole kókónó kãn búrn tyí kɔle, nê-á pè n ne n tah Nsyifunɔ yɔri tyénó syáh sɔkɔ.†

⁹ Máh lésò sébéy nê wãrki tɛki mo yé tyí, mé lésò yo ké sɔkɔ ne yé káh ne n pi n soh prɔnpiɓile. ¹⁰ Nte kèkɔyó névye tyí sɔkɔ náh lésò ñne dé. Kèkɔyó mè prɔnpiɓi, képah náh pi ké yísesúkú névye, ànê ké yípú, képah náh pi, ké sãh fálpú tyí sɔkɔ-à sò ñne, yé náh nãhki sò fẽ n wũ n pi kèkɔyó mè sɔkɔ dò. ¹¹ Nte sɛ náh dé. Mé ne névi nê-à ñ gblɔyne n ye Yesu yò sɛ-òle, té me pròpròle n pi, képah náh pi, yísesúkúle n pi, képah náh pi, sãhle n fal, képah náh pi, névye tyíle n yo n ko, képah náh pi, sètɛ̀nìne n pi, képah náh pi, me yĩbele n yĩ, yé káh ne n pi n soh sɛnkɔ neyne pólle. Yé káh yòke ñtɛ̀ne n yò

* **5:6** 5.6 - Kókónó kwéy mífáhkì pól dókónó nê tyí-á n yo ásò sɔkɔ yò, képah dùkù ye Wín n ne n yo pé sèmìrkì yó sɔkɔ ne, yúukúnkáh núkú-á n pò yo pólle. † **5:8** 5.8 - Nsyifunɔ yɔri tyénó syáh-à sò de n tɛ, Nsyifunɔ pé gbên kókónó dyí pól kwe, ñ té n tyah kókónó kãne n yò. Pè képah tɛ̀ne n pi sɛ, ñ kè wɛ̀ki ne, tyípèl nónó pól-á sò pé pi, páh sè milki.

wě tyí tẽne. 12-13 Té Yesu yõ sě-ńkěpú tũkèno tẽ wõle, ńmo tõ náh képahle. Liyel ye kɪ tuke péle. Nte kè me wárkínsàhnóle Liyel wey sébéy soko ne ńkě: «Yé népékè yĩni n wilki yé wró.»‡ Kãh yo sě à, yé náh yé tĩnkĩ névye tuke n pi di?

6

Yesu yõ sěpú píndenõle wě tyí

1 Kwáh nê pɪ té tir-à de yépi Yesu yõ sěpú soko yó ànê ñ ní-ò wró, yě yé tĩnkĩ névye sah, ñ té kè tɔko n kyɪ ne n tuke Yesu yõ sě-ńkěpú tyí? 2 Yé náh pĩ ne ńkě, Yesu yõ sěpú-á kɪ pɔ kèkõyó névye tuke n pi di? Nte yépi-à me pɔ n tuke n pi kèkõyó névyele, tyípĩ wɔ se yé kɪ tẽ tuke kwlo? 3 Yé náh pĩ ne ńkě, áyáh kɪ yĩnyõ tõnpɪbɪ n̄tẽ tuke n pi di? Té kèkõyó mè tyi wõle pyě á kɪ pɔ tuke kwlo ni? 4 Nte sěnkõ tir-à we yé wró soko, névi nê-á Yesu yõ sěpú náh me ñne n mo n kō, yè n pyě n kyɪ ñmo tɔko n pɔ ne, à pɔ kè tuke ni? 5 Sen ye kéle yé tyí dé. Yépi tẽ wró soko, lékám névi yó n̄tẽ náh núkú me, nê-á kɪ fě yé wró tyi yah wah lé? 6 Tir se yĩne kè we yé soko yó ànê ñ ní-ò wró, kè syi n pɔ n yĩni n tẽ tukey tũkè-ńsah soko, fós Yesu yõ sě-ńkěpú n̄tẽ tɔ pɔ pɪ ké tũkèpule?

7 Nte yáh fyò me wě tẽne n ye n tuke n pɔ, képah yé tẽnkwlɔnɔ wěkɪ te dò. Kwáh nê pɪ té pàh tyíkèkì pɪ yé tyí, ànê pàh yé gbãñ yĩ yĩ tɔko, yè n tẽ yé nno tẽ n kwlo? 8 Té yépi ye mó tõ n

‡ 5:12-13 5.12-13 - Yah n te Tõnyono 17.7.

pɪ kɛnɛ tyíkñɛ̀nì ànê yĩbe tyile yé yúnpyé Yesu yõ sɛ́pú tyí. ⁹ Yé náh pĩ nɛ tyíkñɛ̀nì pípú náh n de n pɪ Liyel tǔrí sɔkɔ di? Yé káh yé gblǒy tǔ mɔ ló. Prònpɪbɪ, ànê sãh fálpú, ànê fɔ́fɪnpɪbɪ, ànê díbí wẽ tókópú, ¹⁰ ànê yẽnwóbé, ànê yísesúkú névyɛ, ànê sètɛ̀nì pípú, ànê névyɛ tyí yónkòpu, ànê névyɛ yõ syíkípúɛ, pépi sɔkɔ yó n̄tɛ̀ náh n de n pɪ Liyel tǔrí sɔkɔ. ¹¹ Té yé yah, sɛ̀nkɔ névyɛ ye sǒ yé túkùɛ̀ n̄gbòɛ. Ntɛ Tɛ̀ n̄gbɛ̀ Yesu Krista ànê Liyel Mirki gbò yõ sɔkɔ, yé pɪ yályál. Yé mɛ wìlkìnsàhnóɛ Liyel tyí yõ. Yé pɪ n̄egblóɛ Liyel yah sɔkɔ.

Yesu yõ sɛ̀-ò gbɛ̀nsê-á pɪ Liyel tyíɛ̀ dùkù n̄ɛ̀nɛ

¹² Kè mɛ yónóɛ nɛ n̄kɛ̀: «Tyi pól pínó gbàh mɛ dénmɔnɔɛ n̄mɔ tyí.» Ntɛ yõre náh n wɛ sé túkù sɔkɔ. «Tyi pól pínó gbàh mɛ dénmɔnɔɛ n̄mɔ tyí.» Ntɛ n̄mɔ náh n pɪ n pɪ sé sɔkɔ yó n̄tɛ̀ yõɛ̀ ló. ¹³ Kè tǔ mɛ yónóɛ nɛ n̄kɛ̀: «Yõke mɛ kèkùrkì yĩnnɛ, kèkùrkì tɔ mó mɛ yõke yĩnnɛ.» Ntɛ Liyel kɪ pɔ sé nínó pól tyí ykɪ n pɪ. Ntɛ névi wil gbɛ̀nsê tɛ̀ wɔ náh mɔ pròprò pɪ yĩnnɛ dé, Tɛ̀ n̄gbɛ̀ tyí yõ ye kè mɔ. Tɛ̀ n̄gbɛ̀ tɔ ye mó n yah ké yõ. ¹⁴ Liyel ye yilki mɔ Tɛ̀ n̄gbɛ̀ Yesu lékóɛ. A kɪ ápi tɔ lékyî yilki n mɔ n pɪ n̄ tɛ̀nwɛnɔ gbò yõ. ¹⁵ Yé se yó pĩ nɛ, yé wil gbɛ̀nsênóɛ, Krista wil tãntãnnó-á té. Mé pɪ sǒ mè n pɔ Krista wil fí yó tɔkɔ n pɔ n kwrɔ n mɔ prònpɪ wille? Pólɛ, mé náh kɛpah pɪ n yah n pɪ. ¹⁶ Yé se yó pĩ nɛ, névi nê-à sɛ̀ prònpúɛ, pé nímí-á kwrɔ mɔ pɪ wil gbɛ̀nsê núkùɛ̀ té. Kè mɛ yónó n̄tɛ̀nɛ Liyel wɛy sɛ̀béy

sokɔ ne n̄kě, pé nímí-á kwɔɔ mo pi wil gběnsê núkúle.* 17 Nte névi nê tẽ wɔ-à n̄ gblɔyne Tẽ n̄gbẽ Yesu k̄o, tẽ s̄onɔ vi n mo n pi núkúle Tẽ n̄gbẽ Yesu tyíle. 18 Yé yé náh vi pròprò pínó k̄o. Tyípêl téló nónó-á névi n ne n pi, tẽ wil gběnsê vyãh náh n we sé sokɔ. Nte pròprò pínó tẽ wɔle, n̄ tẽ me n pi n de n̄ wil gběnsê tyí. 19-20 Yé se yó p̄i ne, yé wil gběnsê-á Liyel Mirki mé-ńsahle té. Liyel ye yé k̄o n̄ Mirkile, nê-á déntěnóle yé sokɔ. Tẽ n̄gbẽ ye yé dwe dántãhle. Kãh pi s̄ẽ, yé tyí náh yé gblɔyne dò. Képah ye, yé yé wil gběnsê pi n̄ gbilki gbilki kwãhle.

7

Fúr tyi òkù yónóle

1 Yáh tyi nónó piki yah n̄ tyí yé sébéy sokɔ, sépi yah ye mé ki yo yé syah núkúnúkú yò. Yé ne n̄kě* kãh sò fónfó dí tẽ sê tókó-ńkěne. 2 Nte pròprò pínó yah k̄o yinne, kè ye fónfó dí mè dí mè, à sê tɔkɔ, ànê sê mè sê mè, n̄ to mó de pe tyí. 3 Dí-á yĩne nê pínóle n̄ kyí tyí tno sokɔ, à kéle n pi n̄ tyí. Sê to-á yĩne nê pínóle n̄ pe tyí tno sokɔ, n̄ to kéle n pi n̄ tyí. 4 Sê tyí yõ náh n̄ wil gběnsêle dé. N̄ pe tyí yõ ye kéle. Dí to tyí yõ náh n̄ wil gběnsêle dé. N̄ kyí tyí yõ ye kéle. 5 Yé káh pèkì kãm wẽne, né kè náh pi yé nímí yáhntɔkɔnɔle nírí yó we n pi yinne wró kwéy yó ó sokɔ. Nte képah-à sokɔ te, yé yé syi pèkì kwɔɔ mo. Képah-à pí-ńkěne,

* **6:16** 6.16 - Yah n te Yenesi 2.24. * **7:1** 7.1 - Túkù s̄onɔ sokɔ, Pole ye yo wey mène ne n̄kě, kãh sò fónfó dí tẽ sê tókó-ńkěne.

yé kɪ pɔ n syah n tẽ n kwɔ, sétãn yòtẽ kɔ à kɪ syɔ̀-̀nsah wɛ kɪ yé wilki mɔ. ⁶ Nte ńmɔ-á nê yo yé tyí yò, kyĩnmɔnɔ náh dé, syɔ̀-̀nsah yó wẽkì ye mé yé kɔ. ⁷ Kàh ńmɔ tẽ ó sɔ, mé sò me ké tyí ne no pól ne me lédyónne ńmɔ tyí kɔle. Nte Liyel ye no pól mɔ ànê pé tẽnwe-ńtãne. A tir yó pínó tẽnwenɔle ńnî kɔ, ñte keyáh pínó tẽnwenɔle ñ ní-ò kɔ.

⁸ Nte nê-á mé kɪ yo lédyónni ànê pékúsyɔ tyí, képah ye yò. Pàh tẽ lédyónne ńmɔ tyí kɔle, képah kɪ plɛ. ⁹ Nte pàh kɪ pĩ ne pé náh fẽ pé gblɔy tẽ n pi, pè fúr pɪ. Fúr pínó ye fónfó kal, ñ tẽ lédórí kɔ kè ne n ko.

¹⁰ Té nónó-á fúr pɪ tɛ, máh kɪ nê kɔ n sah pè kɔ n pi, ńmɔ náh n kɔ n sah kéle pé tyí dé. Tẽ ñgbẽ ye n kɔ n sah kéle pé tyí ne ńkẽ, sê náh yĩne à yal ñ pe tyí. ¹¹ Wàh se mó yal ñ pe tyí, à náh tɔ yĩne à de pe káhkí yó tyí, à yĩne à ñ syɪ yuku ñ pe tyí, pè kyɪ pé wró tɔ n sah. Nte dí tɔ káh mó ñ kyɪ wilki.

¹² Nte nê-á mé n yo no téló tẽ wɔ tyí yò, Tẽ ñgbẽ náh n yo képahle dé. ńmɔ ye n yo kéle ne ńkẽ, Yesu yɔ sɛ-ò dí yó tyí sê-à me nê náh pɪ Yesu yɔ sɛ-òle, té kéne pi me ké tyí ne pé tẽ ñ tyí, à káh à wilki. ¹³ Yesu yɔ sɛ-ò sê yó tɔ tyí pe-à me nê náh pɪ Yesu yɔ sɛ-òle, té kéne dí me ké tyí ne pé tẽ ñne wẽ tyí, à káh yal ñ tyí. ¹⁴ Yé náh wɛ di, Yesu yɔ sɛ-ò pi mè gbò yɔ sɔkɔ ye ñ pe kɪ me yúkey Liyelle, ànê Yesu yɔ sɛ-ò dí mè tɔ gbò yɔ sɔkɔ ye ñ kyɪ kɪ me yúkey Liyelle. Nkẽ kàh pí-ńkẽne sɛ, pé wẽnpĩ kɪ me á kɪ ne pé wró sɔ do Liyelle. Nte

kègbɔ tẽ yõ sɔkɔ, pè ye me yúkey Liyelle. ¹⁵ Nte kàh me pɪ Yesu yõ sɛ̀-ńkẽ ney tẽ wɔ ne páh pé ní-ò Yesu yõ sɛ̀-òle n yahle, yé ye à kǒ à kè pɪ. Kàh pɪ sɛ̀, ò ní-ò Yesu yõ sɛ̀-ò nê-á pe kápah náh pɪ kyile, òmɔ kɪ we wũ ò gblǒy yõ sɔkɔ. Yèvɪnɪ sɔkɔ tẽ yĩn ye Liyel ye ále dò. ¹⁶ Nkẽ à, áwɔ nê-á kyile, á se sɛ̀ ké yõ ne wáh kɪ tẽ we á pe min pwah mɔ? Tĩ, áwɔ nê-á pele, á se sɛ̀ ké yõ ne, wáh kɪ tẽ we á kyɪ min pwah mɔ?

Swo nê sɔkɔ-á lésõ ále té Liyel ò ye pɔ ò gblǒy tyí, tẽ kápah ó sɔkɔ

¹⁷ Nte sépi pól sɔkɔ, Tẽ òngbẽ Liyel-à nê sah swo nê sɔkɔ, kè yĩne kè yĩne tẽ tyí. Nê-à sò me swo nê sɔkɔ té Liyel à ye pɔ ò gblǒy tyí, à yĩne à ne n pɪ à yĩne kápahle. Kéne pɪ dukù ye mé me n yo Yesu yõ sɛ̀pú tĩnkínó pól tyí. ¹⁸ Névi nê-à sò me kǒnóle té Liyel à ye, tẽ tẽ kǒnóle. Nê tɔ-à sò me kǒ-ńkẽne té Liyel à ye, tẽ tɔ káh ne páh kǒkèle n kǒ. ¹⁹ Á kǒ ò, á náh kǒ ò, yõ náh me kápah tyí. Yõ-á me nê tyí, kápah ye Liyel tyi kǒnsàhnó wǎl kólóle. ²⁰ Nê-à sò me swo nê sɔkɔ té Liyel à ye pɔ ò gblǒy tyí, tẽ yĩne à tẽ kápah sɔkɔ. ²¹ Wáh sò me yǒle té à ò ye, káh n ye kè ále n yo. Nte gblǒy yõ wéntěhnó yòbènrɪ-à mó wil mɔ á yõ, káh n ye kè n kal. ²² Yé náh we di, névi nê-à sò me yǒle té Tẽ òngbẽ à ye, ò tyípél yõrɪ n tyé. Yé náh we tɔle à, névi nê-à sò me ò gblǒy yõ té Tẽ òngbẽ à ye, à n pɪ Krista yǒle. ²³ Tẽ òngbẽ yé dwe wilki yõrɪ sɔkɔ dántǎhle. Kápah ye, yé káh rítõ n pɪ ònî yó rítẽ

yõle gbógbó. ²⁴ Nte ní yǔnpyé, yáh lésõ me swɔ nê sɔkɔ té Liyel yé ye pɔ ñ gblɔy tyí, yé yĩne yè tẽ képah ó sɔkɔ.

Fúr-á n pɔ n pɔ tyi nónónɛ

²⁵ Névyɛ nónó-á pè náh tǔnì fúr pi, Tẽ ñgbẽ náh tir yó yo ní tyí pé tyí sɔkɔ. Nte Tẽ ñgbẽ pèpɔri gbò yõ, mé pi névi yóle nê-á yé ki fẽ sã ní yõ. Képah ye, mé ki ní yẽngbẽ sɔnɔ yo yé tyí fúr tyí sɔkɔ. ²⁶ Tyi-á me tẽ tah sã kwey gbĩ mè sɔkɔ, ñmɔ sɔnɔ sɔkɔ, yé nénúkù núkú pól-à tẽ sã-á yéle, képah ki nekɔ kal yéle. ²⁷ Wáh ki me sê tokɔ te, káh à fin n mɔ. Wáh ki se mó tǔnì me sê tókó-ńkẽne, sê tókó-ńkẽ fónfó. ²⁸ Dí-à sê tokɔ, képah náh pi sênpir-à de pe tyí, tyípékè tẽ wɔ náh pè pi dé. Nte nê tẽ wɔ-á me ké sɔkɔ, ké pípú ki kwlónóle n we. Képah yah ye mé me ké tyí ne mé n kó yé tyí.

²⁹ N yǔnpyé, mé kéle n yo yé tyí, tyah me n tyah sókóntenɔle. Képah ye, à tokɔ núkúnúkú tyí, sê-à me nê tyí, tẽ ne n me á ki ne, sê kósyĩ me ñ tyí. ³⁰ Nê-à me gbní sɔkɔ, tẽ ne n me á ki ne à kósyĩ me gbní sɔkɔ. Nê-à me nìvìnì sɔkɔ, tẽ ne n me á ki ne à kósyĩ me nìvìnì sɔkɔ. Nê-à me yídwénène n dwe, tẽ ne n me á ki ne ñ tyí kósyĩ yídwénè nópilɛ. ³¹ Nê-à me kèkõyó mè nɔlɛle n yõ, tẽ ne n me á ki ne à kósyĩ me ké nɔlɛle n yõ. Wáh n yah yò, kèkõyó mè náh tǔ n mo n pi ló.

³² Mé me ké tyí ne yé fókósɔnɔ káh kwel. Névi nê-à sê tókó-ńkẽne, tẽ ñ fɔkɔle n sã Tẽ ñgbẽ tãn tyí sɔkɔ. Á n ne n me Tẽ ñgbẽ nìvìnì pí-ńsahle n

yah n kō. ³³ Nte sê-à me névi nê tyí, tẽ ñ fòkòle n sō kèkòyó tyi yō. Á n ne n me ñ kyì nìvìnì pí-ńsahle n yah n kō. ³⁴ Kàh pì sě, ñ nì n ne n me n yil n kō yey níníne. Té sênpir, kèpah náh pì sê nê-à dé-ńkêne pe tyí, Tẽ ñgbě tãn yah syi tẽ tyí. Tẽ ñ gblõy kō n dal n mɔ Tẽ ñgbě tãn pínó sòkɔ. Nte sê pètẽ tẽ wòle, kèkòyó tyi yah syi ñmɔ tyí. Á n ne n me ñ pe nìvìnì pí-ńsahle n yah n kō. ³⁵ Mé náh tyi nópi yo yé tyí yé fikéntěno yinne dé, yé yohnu n mɔ yin ye mé n yo séle yé tyí. Kèpah ye, nê-á pèpeyne, mé me ké tyí ne yé kèpahle n pì, kèpah nê-á Tẽ ñgbě ó tãn yah wúnóle. ³⁶ Kètěnpìkì nê-à pì ne pé ségbíní dékè-á me péle n ko,† té páh kù n to n kō, páh kù n syah n pì n de ñ tyí, té tyi-á yĩne sè kɔ sé wàl yō, tẽ à fur ñ dyɔ ó. Tyipékè náh kéle. ³⁷ Nte kètěnpìkì nê-à kè yah tɔkɔ ñ nì sòkɔ ney fyàh-ńkêne ñ yō, té ne páh kù fẽ tẽ pé gblõy tyí lédórí náh fẽ pé fwo pèkì kō kè n wè n pì pé wró pé ségbíníne, tẽ pì ple. ³⁸ Kèpah ye, nê-à ñ ségbíní fur, tẽ pì ple. Té nê-à ñ ségbíní fúr-ńkêne, tẽ wɔ pì ple kal.

³⁹ Sê pe-à fyò me min sòkɔ, à yĩne à ne n me ñmɔ ó tyí. Nte ñ pe-à pɔ yah kwɔ, à kù fẽ de pe

† **7:36** 7.36-38 - Wró mè sòkɔ, névyè sòno me sé tyí tyíle. Túkù ne Pole-á ne ńkě, nê-à pì ne ńkě pé písè pe tyí dé-ńkě yah náh, té à syi pɔ n dye, té wàh yĩne à de pe tyí, tẽ ñne pe kō à yĩne ñ dyɔ dyɔ tẽne. Tyipékè náh kéle. Nte nê-à kè yah tɔkɔ ñ nì sòkɔ ney fyàh-ńkêne ñ yō, ne ńkě páh kù fẽ pé písè tẽ sah à náh n de n pì pe tyí, tyi vi sòkɔ-á tẽne. Kèpah-á, nê-à ñ písèle pe kō, tẽ-á pì ple, té nê-à se ñ písèle pe kō-ńkêne, tẽ-á pì ple yíí.

yó tyí nê tyí-á nɔ òn tyí, tẽ-à fyò με Yesu yõ sã-òle.
⁴⁰ Nte ñmɔ tẽ ó sɔnɔ sɔkɔ, wàh wũ dé-ńkēne pe
 tyí, kápah ñivìni kɪ kal ñ tyí. Ñmɔ fókósɔnɔ ye
 mé yo yé tyí yò. Nte ñmɔ sɔnɔ sɔkɔ, Liyel Mirki
 me í sɔkɔ.

8

Sãh fálnó kò tyí yónóle

¹ Á ye á fɔkɔ mɔ n yah núkúnúkú à yuku sãh
 fálnó kyo tyí ònne. Gbɪ tẽ wɔ ye yé yo ne á pól-á
 me tyile n pne ó. Té kēne tyi pnénó wɔ ye mó tɔ
 n mɔ névile gblɔy gbilkínó sɔkɔ. Nte tyínɔnɔ wɔ
 yah yúkúnóle névile n kɔ. ² Névi nê-à me n sɔ ne
 páh tyile n pne, tẽ náh tɔnì me kwâh yóle n pne
 wãh sò yĩne à sè pĩ sɔ. ³ Nte Liyel tyí-à nɔ névi
 nê tyí, Liyel tēne n pne.

⁴ Nte à yuku sãh fálnó kò kòno tẽ tyí ònne, á se
 yĩne à séle n kɔ? Á pĩ ne fal fal tɔle, kwâh yó náh
 kéle kèkɔyó sɔkɔ, Liyel núkú ó-á me. ⁵ Gbɪ tẽ wɔ
 ye, yiyin náhnáh me yinyò ànê sétáh yò, nónó-á
 tókú me séle n tɔkɔ n pɪ pé líyelno. Nte líyelno
 ànê tãm náhnáh-à sɔ me pé tyí, ⁶ ápi tẽ wɔ tyí,
 Liyel núkú ó ye me, ñmɔ nê-á á Súle. Ñmɔ ye mɔ
 yiyin pólle, ápi me ñmɔ tyí yò. Sã ó ye, Tẽ ñgbẽ
 núkú ó tɔ ye me, nê-á Yesu Kristale. Ñmɔ gbò yò
 sɔkɔ ye yiyin pól me, ànê ápi tɔle min sɔkɔ.

⁷ Nte fal fal tãne, Yesu yõ sãpú tókú náh pĩ ne
 kwâh yó náh séle. Pé tókú lésò dar kah mɔ sãh
 fálnó tyile. Té pépi sɔkɔ nónó tẽ Yesu yõ sɔnó-à
 fyò yúkú-ńkēne yahle, pàh sãh fálnó kòle n kɔ, pè

n ne n sã n kyi n pɔ sãh fálnó tyí sɔkɔ. Kàh pi sɛ,
 pè n ne n sã ne tyípékè-á pé n pi kò mè kònóle.
 8 Yòke náh ápi nɔ n de n pi Liyelle dò. Ké yó-ńkê
 náh kwâh yó wilki n pi á sɔkɔ, ké yónó tɔ náh se
 mó tɔ kwâh yó dohnɪ n pi á yõ. 9 Sé kònó gbàh
 sénsõ me dénmonɔle yé tyí ó, òte yé kyòmìnóle
 n pi, képah káh pɔ túkùle n syiki n mɔ, nónó
 Yesu yõ sɛnó náh me yuku yahle. 10 Sã-á áwɔ nê-
 á tyile n pne, ònî yó-à òtyínɔ kyi ò we tò wòkò
 sɔkɔ á me yòkele n yõ, té tɛ Yesu yõ sɛnó náh
 me yuku yahle, sɔ me kè kɪ pi? Kè náh sóré mɔ
 n pi tɛ sɔkɔ, à kɔ à sãh fálnó kòle n kɔ n pi di?
 11 Kàh pi sɛ à, òmɔ nê-á ò Yesu yõ sɛnó náh me
 yuku yahle, ò min náh n mɔ n pu n pi áwɔ tyi
 pnèné gbò yõ sɔkɔ di? Té á yúnpi ye mó tɔ òne,
 òmɔ nê tɔ yín-á Yesu Krista ku. 12 Yáh n pi n de
 yé yúnpyé tyí sɛntɛne à pé sònɔle n yiki pé tyi
 yah wé-ńkê yinne, Yesu Krista tyí ye yé n pi n de
 dé. 13 Mâh ne yòke yó yõ, té képah í yúnpi yó yõ
 yiki n mɔ n pi tyípékè pínó sɔkɔ, mé kɪ kè we ye
 gbógbó. Képah sɔkɔ, mé náh tɛ yõ yiki n mɔ n
 pi tyípékè pínó sɔkɔ.

9

Pole pi òkùle

1 N yúnpyé, gblɔy yõ névi náh íne di? Yesu
 tɛntò névi náh íne di? Mé náh Yesu we yíne,
 òmɔ nê-á á Tɛ ògbɛne di? Nmɔ tò pínó gbò yõ
 sɔkɔ náh yé we sɛ Tɛ ògbɛ yõ di? 2 Yáh fyò me Tɛ
 ògbɛ Yesu yõ sɛnó sɔkɔ, képah kéle n wɛkɪ ne ò

těntò névi-á nne. Képah ye, tókù-à sǒ ké pí-ńkēne ní tyí ne ñmò těntò névi-á nne, yépi tẽ wò yĩne yè kè pí. ³ Nónó-á me n tokò ñmòle n kǒ, máh ne nê yo n pi pé tyí, kè we yò: ⁴ Api náh yĩne à á tãn pínó yòke yò à mó ké ni wò di? ⁵ Ké wěkì náh me ápi tyí kú fě syó tokò Yesu yò sěpú sokò, té áyâh n sokò kóló sokò, á fě n sokò n pi péle, sǒ-á Yesu těntò névyé téló kéle n pi, pépi nónó sokò yó-á Pyerile, ànê sǒ-á Tě ñgbě Yesu yúnpyé kéle n pi di? ⁶ Tĩ, ñmò ànê Barnabasí ó kókó se yĩne à tãn káhkínòle n pi nítǒ à á gblǒy vyáhle n yah? ⁷ Yé se kè we noh yah ne, ñnî yó-á me srásyiyále n pi, té me yĩn ñ gblǒy yínnóle? Tĩ, séswô só-ò náh yĩne ké pye yónóle di? Tĩ, nê tẽ wò kú yípêyne n fě, té à náh sé yěnikì wò n pi?

⁸ Yé káh n we ne kégbó mè tyi pi dùkù ó-á mé yah té séle n yo dé. Kè tǒ me sěntě nteñe tótó Liyel tyi kònsàhnó sokò. ⁹ Kéne tyi kònsàhnó nê-á Liyel Moyisi kǒ, kè me wárkínsàhnóle ké sokò ne nkě, nyeh-à me swáh tónó sokò á tyí gbí nêne, á káh sé vyey pukubi á sèmuokò yónóle.* Yé se we ne nyeh yãm-á tẽ Liyelle à kǒ à képah yo? ¹⁰ Api yĩn náh à yo kéle di? Awe, ápi yĩn ye à yo kéle. Yé náh we à, ápi yĩn ye tyi nópìle wárkínsàhnóle nítǒ ne nkě, sètò-à swáhle n wò, ñ sòno n ne n me ñ we we tẽ yò. Táh mí-ò tǒ-à mó táhle n mi, ñ sòno n ne me ñ we we tẽ yò. ¹¹ Api-á pò Liyel wey yo yé tyí, ñ tyí kǒ kè we de yé nno sokò à; áyâh

* **9:9** 9.9 - Yah n te Tǒnyono 25.4.

sò me yé gbãn yîle á gblöyne n pu, kè se yĩne kè yé gbãn du? ¹² Ké yah-à kɪ nê fyò névyé tókù me sɛnknole n pɪ yé tyí à, ápi wɔ se pyé? Té képah fyé yõ, ápi náh kwâh yó ntě syi yé tyí. Nte ápi náh sò me ké tyí ne kè fɛkínó dahbɪ Nìvìnì tir yónó sɔkɔ Yesu Krista tyí yõ. Képah ye, á me tyi pól sro. ¹³ Té yé pĩ tole ne nkě, Liyel ní-ńsah gbô tò pípúle, Liyel ní-ńsah gbô-á n yah pé vyãhle. Sárká syínwìkɪpu tɔ-á pé we we tɛne n we sárká yí sɔkɔ. ¹⁴ Sě ó ye, Tě ngbě kè yo ne nkě, Nìvìnì tir yónó sɔkɔ-á Nìvìnì tir yópú kɪ n yõ.

¹⁵ Nte ńmɔ yõke yó ntě náh wil képah sɔkɔ. Mé náh mó tã me tyi nópile n wãrkɪ n tekɪ n mɔ yé tyí ne mé yé kō séle dé. Máh kéle n pɪ nònóle, té me nìvìnì nêne n we ké sɔkɔ, kàh nê n tɛ n syi n pi ní tyí, mè n ku ntɛne. ¹⁶ Kè nɔ ní tyí ò, kè náh nɔ ní tyí ò, mé yĩne mè yo óle Nìvìnì tir yo. Képah ye, ké yónó náh me yínyáhkì tɪrle ńmɔ tyí. Té pèkè me ní yõ, mäh yahle ké yónóle. ¹⁷ ńmɔ-à sò me yah tɔkɔ tò mène, à ní gblöy mɔ ké pínó sɔkɔ, mé náhkɪ ké yõre we. Nte kònsàhnó ye Liyel kō sah ní kō kéle mé n pɪ. Képah ye, ní pɪ pɪ tò ó ye mé n pɪ. ¹⁸ Nte ńmɔ we we tɛ wɔ nêne wé? Nìvìnì nê-á me ní sɔkɔ ní kō mé Nìvìnì tɪrle n yo névyé tyí nònóle kwâh yó yáhnkō-ńkɛne ké sɔkɔ, képah ye ní we we tɛne.

¹⁹ Nnî yó ntě yõ náh ńne dé, mé me ní gblöy yõ. Nte mé ní gblöy pɪ nɔ pól yõle ne mé pé yõ vi n mɔ pè kō pè pɪ Yesu yõ sɛpúle. ²⁰ Mäh me Nsyifunɔ sɔkɔ, mɛ ní minne n pɪ pé tyí kōle ne mé pé yõ

vi n mo pè kō pè pi Yesu yō sēpūle. Pépi nónó-á Moyisi tyi kōnsàhnó wǎl kópūle, mē ní minne n pi pé tyí kōle n pé yō we n vi n mo, té sé wǎl kó-ò náh mó tō ñne dé. ²¹ Mâh sō me tyi kōnsàhnó wǎl kó-ńkēpú soko ò, mè n ne n pi pé tyí kōle, n pé nahnáh yō we n vi n mo. Té képah náh n wēku ne, Liyel tyi kōnsàhnó wǎl kó-ńkē névi-á ñne dé. Mâh fyò me Krista tyi kōnsàhnó wǎl tēne n ko, képah n wēku ne, Liyel tyi kōnsàhnó wǎl-á mé n ko. ²² Névyé nónó Yesu yō sēnó náh yuku yahle, mâh me pé soko, mē ní minne n pi pé tyí kōle ne mé pé yō vi n mo pè kō pè pi Yesu yō sēpūle. Mâh sō me nédúké nónó soko ò, mē ní gblōy pi pi dukúnó pólle pé yinne, ne mé pé tókù yō we n vi n mo pè kō pè pi Yesu yō sēpūle. ²³ Mé me tyi nópi pólle n pi Nìvìnì tir yónó yah yuku yinne, ne pèpòrì nê-á me ké soko, ní vyǎh we ké soko.

²⁴ Yé se pĩ ne ńkē wē kálnó tóló tópú pól-á ńkēne ne n me n to kéntáhkì soko, té pé nénúkù ó-á n we ké yōrele té? Yépi to ne n to tē tyí kōle ké yōre we yinne. ²⁵ Wē kálnó tóló tópú kwlónóno pól fē n syi yō yónó pò n we yinne, nê-á kè náh n mo n pi. Nte ápi kéle n pi yō yónó pò n we yinne, nê-á ki me kúmm. ²⁶ Képah ye ñmo to me n to, té mé náh me n to n dah n mo dé. Mé me gbònkukuri syí-ò yó sō, nê-á à náh n syi n dah n mo. ²⁷ Nmo nê-á Liyel weyne n yo no téló tyí, mé me ní wil gběnsèle n fōh ní gblōy tēnó soko, ne mé káh n pò n teki yō yónó soko.

10

Yisrayel no pi dùkùle gběnni soko

¹ N yúnpyé, nê-á á sútóbé yīni tẽ Moyisi gbĩ soko, mé me ké tyí ne yé yé dyo sah ne n kwne kéle. Pé pól sò me n ko nýírkĩ fob sò, té de kah pne yónsyâh soko pé tów. ² Pé pól de soko nýírkĩ fob soko ànê pne yónsyâh soko wèlnwĩlkinó tyí kǒle, à pi Moyisi sò tẽpúle. ³ Pé pól yǒke núkú yō wẽ tyí, nê-á wil Liyel tyí, ⁴ té me wo wo ni núkú we wo, nê-á wil Liyel tyí. Tédáhkì yó soko ni ye sò kéle. Kéne tédáhkìle sò, Krista ye nê-á me n yuku péle. ⁵ Nte pé kan nâh sò pi négbólé Liyel yah.* Kãh pi sě, pè ku kwe gběnni soko. ⁶ Kéne tyi ye pi, à ápi yí yiki, nê-á ki á kǒ á yí nâh tō n wil n pi tyítúkúni pínó tyí pépi tyí kǒle. ⁷ Yé káh pi sãh fálpúle pépi tókú tyí kǒle, pépi nónó tyí-á yónóle Liyel wey sébéy soko ne nké: «Tówú ye kǒ tẽ à n yō, té n wo, képah nâh té yuku à syáhle n syah.»† ⁸ Á ye káh á gblǒy pi prònpibile, sǒ-á lésǒ pé tókú kéle n pi, té népî kèyō gbǒnúkú kyegbã (23 000) me ku pé soko gbìyìkì núkúle.‡ ⁹ Á ye káh Tẽ ñgběne n mo n yah, sǒ-á lésǒ pé tókú pi kéle, té vyeh me pè kwãki ko.§ ¹⁰ Yé káh Liyel sèyòkèle n yo sǒ-á lésǒ pé tókú kéle n pi, té

* **10:5** 10.5 - Yah n te Yáhnó 14.22-24 ; 28-38. † **10:7** 10.7 - Syáh nê tyí-á n yo ásò soko yò, pé tò yah soko ye sò pè syah syáh mène. Yah n te Yáhnó 32.1-6. ‡ **10:8** 10.8 - Yah n te Yáhnó 25.1-9. § **10:9** 10.9 - Yah n te Yáhnó 21.4-7.

yinyõ tõnpɪ nê-á nékókèle n mo, ñmo me po pé duku to.*

¹¹ Tyi nópi ye pè yĩni tẽ, à névye yí yɪki. Api nóno-á me kèkõyó tyénteno gbí me soko yò, ápi yĩn ye pè tyi nópi wárki, à gbáhdyáh di sah á tyí. ¹² Képah ye, nê-à me n sò ne páh me we su yĩn palle, tẽ kyòmìnóle n pi, à káh po yõ syki.

¹³ Tõnmõno nóno-á yé yĩni tẽ yah, sɛnknõ ye n no névi yõtãhsyile. Nte Liyel n ko ñ tyíyónó sò. A náh n ye tõnmõno yó ñtẽ kõ kè kãn pi n pi yéle. Té tõnmõno-à yé we, à ki tẽnwenole yé kõ yé ki kè fwo, té ki yé wẽki syõ-nsahle, yáh ne we n wil n pi ké soko sõ.

A ye káh ne n pi n soh tãnne

¹⁴ N yúnpyé pèplo, yé yé náh vi tãn tyi kõ pnépné. ¹⁵ Nmo me yéle n mo n kõ yí pípú soko. Képah ye, tyi nóno-á mé n yo yé tyí, yé sò n yah sé tyí yõ yé gblõy. ¹⁶ Liyel yõke yõ gbíne, áyáh nkẽne wo wo kwáh nê wo á wékínteno náh Liyel tyí, képah kéle n wẽki ne áyáh pi núkúle Yesu Kristale ñ tó kwénó gbõ yõ. Búrn nê to-á nkẽne à n kwoki n dibi n tah wẽ tyí, ké to ále n pi núkúle Yesu Krista wil gběnsêle. ¹⁷ Búrn núkú ó ye me. Té ápi pípi nópi pól me kéne búrn núkú mè óle n tah. Képah ye, kè me á ki ne á pól sõ pi wil gběnsê núkúle.

¹⁸ Tir nê-á me n pi Yisrayel no nyó, yé yé foko mo n yah képah tyí yõ kè. Pé sárká súkénkõ-nsah me Liyel tyí yõ. Képah ye, yípɛy nóno-á pè

* **10:10** 10.10 - Yah n te Yáhnó 16 ; 17.

n ko ké yõ σοκo, pé nóno-á sé kyole n ko, pé me núkúle Liyelle. ¹⁹ Képah se n wēki ne máh ne yõre-á me tãn ànê sãh fálnó kyõ tyí? ²⁰ Óõ dé, mé ne sãh fálpú-á sãhlo nóno-ne n fal, sétãn tyí-á pé n fal séle, Liyel tyí náh. Mé náh me ké tyí ne yé pi núkúle sétãnne gbógbó. ²¹ Yé náh fẽ Tẽ ñgbẽ wóh σοκo wõ wõ kwáh wõ n pi, té tõ yé yah vi n wõ n pi sétãn tyí σοκo. Yé náh fẽ ne n yõ n pi Tẽ ñgbẽ tyí, té tõ yé yah vi kyí n yõ n pi sétãn tyí. ²² Tĩ, Tẽ ñgbẽ nê-á ne á ne n me péwõ ó tyí yõ, ñmõ vyãh sò se á n yah n kõ nóh-ńsahle? Api tãhkì se kal ñ tyíle?

Gbìlkínóle n sah Liyel yõ, á tyípínì pól σοκo

²³ Kè me yónóle ne ñkẽ: «Tyi pól pínó gbàh me dénmonole.» Nte yõre náh n we sé tókù σοκo. «Tyi pól pínó gbàh me dénmonole.» Nte sé tókù pínó náh yah yúkúnóle névile n kõ. ²⁴ Nnî yó ñtẽ káh ñ gblõy pékí-ńsah óle n yah n kõ dé, yé no téló pékí-ńtãnne n yah n kõ n kal. ²⁵⁻²⁶ Kè me wárkínsàhnóle Liyel wey sébéy σοκo ne ñkẽ: «Tẽ ñgbẽ tyí ye sétah ànê ké σοκo yíyìn pólle.»† Képah ye, yĩ nóno pól-á fyò me yãbrí σοκo yòh σοκo, yé kɪ fẽ sé pólle n yõ. Kè náh yĩne kè ne n me yótókóbíle yé tyí, yé kõ yè píkinyahno yó ñtẽ pi sé wìl-ńtãn tyí σοκo. ²⁷ Yesu yõ sɛ-ńkẽ névi yó-à ñ ye yòke yónóle, té á fẽ syi kyí, wáh yé nóno tókõ põ, séle n yõ fwòó. Kè náh yĩne kè pi yótókóbíle

† **10:25-26** 10.25-26 - Yah n te Gbálnó 24.1.

á tyí ò kǒ ò pǒ pikínyahno yóle n pǐ sé wìl-ntàn tyí soko. ²⁸ Nte ònî yó-à yo á tyí ne nkě, kò mène, sãh fálnó kò-á kéle, tẽ wǒ yinne ànê ké tyí sǒno yótókóbí yinne, káh kè ko. ²⁹ Sǒno yótókóbí nê tyí-á mé yo ásò soko yò, áwǒ tyí soko nãh ríne dé, nê-á yo ò syah kéle, tẽ wǒ tyí soko ye ríne. Nte ònî kǐ fẽ ne kwâh nê se pǐ té ònî foko sǒno yótókóbí yinne, péwǒ nãh fẽ pé dyo dyo tyi pǐ n pǐ nǐ? ³⁰ Pãh wekǐ Liyel tyí yòke nê yinne, té fyò kéle n yò, ney se yíne à pé tyíle n yo kéné yòke yónó yinne, kèpah nê yín-á pé wekǐ Liyel tyí nǐ?

³¹ Nte sě nãh dé, wãh kwâh nêne n yò ò, wãh kwâh nêne n wǒ ò, wãh se tir dùkù nêne n pǐ ò, ye Liyel yín ne n gbilki ké soko. ³² Kè se Nsyifunó ò, kè se nónó nãh pǐ Nsyifunole ò, kè se Yesu yò sěpú ònkìle ò, yépi tyíínó káh pé soko yó ntẽ yò yǐkǐ n mǒ tyíépékè pínó soko. ³³ Yé nímole n yah n pǐ. Nmǒ nkěne n gbah n tẽ ò no pól nìvìnìne n pǐ tyi pól soko. Nmǒ nãh me ní gblǒy pékí-ńsahle n yah n kǒ dé, òte mé me nékwínkìle n yohnǐ n mǒ pé we n pwah n mǒ yinne.

11

¹ Yé nímǒ pǐ dùkùle n yah n pǐ, sǒ-á mé Krista pǐ dùkùle n yah n pǐ.

Dí ànê sê gblǒy tẽ dùkùle Liyel ni gbíne

² Mé yéle n sǒ nãhnãh, yãh sǒnpíle yé dyo sah n kwne nímǒ tyíle gbímegbí, té se tǒ me n ko tyi yónó wàl yò, máh kwónó we sépi nónó yò à pǒ yé kwǒ. ³ Nte mé me ké tyí ne yé kè pǐ tole ne nkě, sê

yòtě-á díne, díbí pól yòtě mó Yesu Kristale, Yesu Krista wɔ yòtě mó Liyelle. ⁴ Képah ye, dí nê-à yókúrí kwĩnki sah té níríle n pɪ, képah náh pɪ té me Liyel tẽntòle n syi n yo, n yòtě ye à n yilo. ⁵ Nte sê nê-à n yõ de mo sah té níríle n pɪ, képah náh pɪ à Liyel tẽntòle n syi n yo, n yòtě ye à n yilo. Kè núkú me á kɪ ne n yõ sɔ à kye mo. ⁶ Sê nê-à ne m̀onsɔr tẽ n pi nkẽne, à n yõ kye. Nte sen-à ne sê tyí n yõ kyénóle, képah náh pɪ ké kónóle, à káh kè de n mo n sah kè.

⁷ Díne, Liyel kètò ye nne, anê à Liyel yõ yõnóle n wẽkɪ. Képah ye, à náh yĩne yókúrí kwĩnkínsàhnóle. Nte sê wɔ dí yõ yõnóle n wẽkɪ. ⁸ Kèkõyó mo gbĩne, dí náh wil sê sɔkɔ, sê wɔ ye wil dí sɔkɔ. ⁹ Dí náh mo sê yĩnne dé, nte sê mo dí yĩnne.* ¹⁰ Képah ye, yĩnyõ tɔnpɪbɪ yĩnne, kwáh yó yĩne kè ne n me sê yõ sɔkɔ, nê-á kɪ n yín-nsahle n wẽkɪ.

¹¹ Nte sépino pól sɔkɔ, ápi nónó tẽ-á me Tẽ ngbẽ wẽkɪle n kɔ, á ye pĩ ne nkẽ, dí yétô-á me sê tyí, sê tɔ yétô mó me dí tyí. ¹² Yé náh we di, sê wil dí sɔkɔ, té sê ye mó n dubi díne. Nte Liyel ye pɪ sépi pólle sɛ.

¹³ Yépi nítě kè sɔ n yah kè; ké yah se sê Liyelle ne n ni n yòle dénmonsàhnóle? ¹⁴ A yĩne kégbó dukùle, yé náh pĩ ne nkẽ dí-à yòyùkù mo, sen-á kéle n tyí di? ¹⁵ Nte yòyùkù mónóle, yõ yõnó ye kéle sê tẽ wɔ tyí. Liyel kéle à kɔ, n yõ yah vike

* **11:9** 11.9 - Yah n te Yenesɪ 2.18-23.

yĩnne. ¹⁶ Névi nê tẽ wɔ-à kɪ tɔ̃ me n yah n kɔ̃ yékâb pí-ńsahle yĩ mè tyí yõ, tẽ pĩ ne ńkẽ, sã-á ápi n pɪ kéle à tahlɪ Yesu yõ sɛpú t̃ĩnkínó pól tɔ tyí.

Tẽ ñgbẽ yõke-á yĩne kè ne n yõ òkù nêne

¹⁷ Té yah, máh tyi nónó tɔ yo n pi yé tyí núkúnúkú, sè we yò: Yé wẽ t̃ũkènmononɔ me yényêhle n pɪ n kal yé tyí pèpeyne. Képah ye, mé náh fẽ yé sɔ̃ n pi képah sɔkɔ ló. ¹⁸ Ké gbenne, pè ne yâh wẽ tuke mɔ, gbékínó n ne n me yé wró. Té ńmɔ sɛnó me ké yõ ne gbɪ-á me pé wey sɔkɔ. ¹⁹ Nte gbékínó òkù yó tẽ wɔ yĩne kè we yé wró sɔkɔ, á kɔ̃ à Yesu yõ sɛpú kègblo pĩ n wah yé sɔkɔ. ²⁰⁻²¹ Nte gbékínó nê tyí-á mé n yo yé wró sɔkɔ, yâh wẽ tuke mɔ Tẽ ñgbẽ yõke yõ gbĩne, yé nénúkù núkú pól n núkú n yĩkɪ n kyɪ yé yẽngbẽ yõkenɔ tɔkɔ n yõ. Képah sɔkɔ, tókù n wũ kwekɪle, té tókù n ne n me sètɛ̀nì sɔkɔ. Kàh pɪ sɛ̀, Tẽ ñgbẽ yõke tẽ wɔ náh tɔ̃ kéle yé n yõ légbĩne dé. ²² Gbèn náh me yé tyí nónó sɔkɔ-á yé kɪ fẽ yòkele n yõ, té kɪ n wɔ di? Tĩ, Yesu yõ sɛpú t̃ĩnkì se yé n yilo, té me ké tyí ne yé senne kwâh kɛpú tẽ? Sɔ̃ me mé kɪ yo yé tyí yò wé? Mé se yĩne mè yé sɔ̃? Pólle, mé náh yé sɔ̃ n pi képah sɔkɔ ló.

²³ Yé yah, Tẽ ñgbẽ-á nêne ńmɔ kwɔ té mé me kéle yé kwɔ, kè we yò: Tẽ ñgbẽ Yesu-á kɪ sɔ̃ n dahɪ n pi gbò sɔkɔ sɔ̃ nê lékâhne, lésòle à búrn tɔkɔ, ²⁴ té wekɪ Liyel tyí, té me kè kwokɪ dibi pé tyí, té me n yo pé tyí ne: «Ñyɔle, ńmɔ wil ye,

nê-á kɪ kɔ̃ yépi yĩnne. Yé kéle n pɪ, yè yé lékám sah nímɔ tyíle.» ²⁵ Yõke yónteno náh, à tɔ̃ wóh tokɔ sěntě óle ðivēne ké sokɔ, té yo pé tyí ne: «Nýole, nímɔ tó ye, nê-á kɪ kwe yépi yĩnne, kɪ pɪ yégbékè kwrónmɔnɔ késáñne Liyel ànê névye wró. Yé kéle n pɪ, yè yé lékám sah nímɔ tyíle, gbímegbí yâh kéle n wɔ.» ²⁶ Yé yah, gbímegbí yâh búrn mène n tah té ðivē mène n wɔ gbí nêne, Tě ñgbě kúnó tyí ye yé me n yo, fóó kɪ pɔ syɪ ñ syínɔnɔ tyí.

²⁷ Képah ye, névi nê-à búrn mène n tah té ðivē mène n wɔ, té tě pɪ ðúkù náh me ple, tě me pèkèle n pɪ Tě ñgbě wil ànê ñ tó tyí píndeno sokɔ. ²⁸ Nénúkù núkú pól yĩne pé pé gblõy ðúkù kyɔmɪ yah palle, pé mó pyě búrn mē tah, pé mó ðivē mē wɔ. ²⁹ Yé náh we à, névi nê-à búrn mē tah té ðivē mē wɔ, té tě náh sè mɔ kɔ̃ Tě ñgbě wille, tě me pèkèle n yɔrɪ n mɔ ñ gblõy yõ. ³⁰ Képah yĩn ye yámpú ànê néfukulóle pípi yé wró, té yé náhnáh ítě me ku. ³¹ Ayâh me n sɔ̃ n yah palle á gblõy tyí sokɔ, Liyel tukey náh n syɪkɪ n pi á yõ. ³² Nte Tě ñgbě náh me ké tyí ne ápi tɔ tyí kyɪ yɪkɪ wě tyí ànê kèkõyó névyele, képah ye à kɔ̃ à ápile n fõh á kwɔ yĩnne. ³³ Képah ye í yúnpyé, yâh tuke mɔ Tě ñgbě yõke yõ yĩnne, yé pól wě syɪkɪ. ³⁴ Kwekɪ-à me nê tě, tě yõ ñ tĩnne. Kàh pɪ sě, yé náh Tě ñgbě pèkè yɔrɪ n mɔ n pi yé gblõy yõ yé wě tükènmɔnɔnɔ sokɔ. Tyi téló nónó-á wũ, mäh pɔ pɔ yé tĩnne gbí nêne, mé kɪ sépi tyí yah wah.

12

Liyel Mirki-á tyi nónó pínó yòbènrɔɽe névile n kɔ̃

¹ N yúnpyé, Liyel Mirki-á tyi nónó pínó yòbènrɔɽ tẽ wɔɽe névile n kɔ̃, mé náh me ké tyí ne yé ne n me sé yítũri sɔkɔ. ² Yépi ntẽ pĩ ne gbí nê-á lésõ yé náh tɔ̀nì Liyel pĩ, vì-̀nsah yó ntẽ náh sò me yé tyí né tãn yah ó tónkõnɔ náh tɔ̀ò, sépi nónó-á sè náh fẽ n wɛkɩ. ³ Képah ye, mé kéle n yo n yíi yé tyí ne Liyel Mirki-à me névi nê yahle n tẽ, tẽ náh fẽ n yo n pi ne nkẽ Yesu tyí ykɩ; ànê ney tɔ náh fẽ n yo n pi ne nkẽ Yesu-á TÈ NGBÈNE né Liyel Mirki náh tẽ tẽ yahle.

⁴ Tyi duke náhnáh pínó yòbènrɔɽ kɩ fẽ wɛ, òte kéne Liyel Mirki núkúní ó ye séle névyele n kɔ̃. ⁵ Liyel tãn duke me dò, òte Tẽ ògbẽ núkúní tyí ye sé pólle á n pi. ⁶ Tãn pi òkúnó me dò, òte Liyel núkúní ó ye sé pól pínó tãhkìle nénúkù núkú pólle n kɔ̃. ⁷ Liyel Mirki ye tir fẽnrɩnɔ yòbènrɔɽe nénúkù núkú pólle n kɔ̃, no pól tyí pekɩ yinne. ⁸ Liyel Mirki nkẽne yòbènrɔɽe ònî kɔ̃, à n ne n wɛkɩ yípĩ sɔkɔ, té kéne Mirki ó ntɔ yòbènrɔɽe ònî kɔ̃, à tyile n pne n yo. ⁹ Kéne Liyel Mirki ó ye tɔ nkẽne yòbènrɔɽe ònî kɔ̃, à n sê yíi Tẽ ògbẽ yò, kéne Liyel Mirki núkúní n tɔ yòbènrɔɽe ònî kɔ̃, à yámpúle n de n mɔ. ¹⁰ Kẽ yòbènrɔɽe ònî kɔ̃, à gbíl tyile n pi, ò té yòbènrɔɽe ònî kɔ̃, à Liyel tẽntòle n syi n yo. Kẽ yòbènrɔɽe ònî kɔ̃, à Liyel

Mirki tyípínne n wah n pne sétãn tyí soko. Kě yòbènrile nnî kǒ, ǎ wénkáhkíle n weki nê-á à náh kè sãh, n tè yòbènrile nnî kǒ, à n fẽ sé yahle n yo. ¹¹ Kéne Liyel Mirki núkú ní ó tò vyãh ye sépi pólle. Kě tyi fẽnpıno yòbènrı dibi nénúkù núkù pól kǒ, à yĩne nê-á ké dyo.

Yesu yõ sēpú-á toko sãh névi wil gběnsêle dükù nêne

¹² Névi wil gběnsêle, núkú ye kéle. Nte tãntãn me dò ké tyí. Ké tãntãn dò fyé yõ, wil gběnsê núkú ye kéle. Névyé nónó to-á me kwrónmɔnole Yesu Krista soko, sě ó ye pépi tole. ¹³ Yé náh we di, kè se Nsyifunɔ ò, kè se nónó náh pi Nsyifunɔle ò, kè se yõbi ò, kè se gblõy yõ névyé ò, Liyel Mirki núkú mè ó gbõ yõ soko ye á pól wèlnwìlkínó we, à pi wil gběnsê núkúle. Kène Liyel Mirki mè ye me á pól soko.

¹⁴ Wil gběnsêle, tãntãn me dò ké tyí, fí núkú ó náh ké tyí. ¹⁵ Gbáhkì-à sò me ne péwo náh fyò pi gbõle, wil gběnsê tyah yó náh mó péle, képah se náhki kè kǒ kè náhki gbe wilki wil gběnsê soko? ¹⁶ Níkí-à sò me ne péwo náh fyò pi yĩne, wil gběnsê tyah yó náh mó péle, képah se náhki kè kǒ kè náhki gbe wilki wil gběnsê soko? ¹⁷ Wil gběnsê pól-à sò me yĩne, kè náhki n nohni sǒ? Ké pól-à sò me níkíle, kè náhki pãnne n toko sǒ? ¹⁸ Nte Liyel ye wil gběnsê tãntãn pól mɔ ké soko, à yĩne n dyo dyo tẽne. ¹⁹ Wil gběnsê pól-à sò me fí núkú óle, wil gběnsê náh náhki n me n pi.

20 Nte sɛ náh dé, wil gběnsêlɛ, núkú ye kéle, té tãntãnnɛ dò ké tyí. 21 Kãh pɪ sɛ, yí náh fɛ n yo n pi gbò tyí nɛ, ké yétò náh mɛ pé tyí. Yõ tɔ náh fɛ n yo n pi gbyêh tyí nɛ, sé yétò náh mɛ pé tyí. 22 Nte wil gběnsê tãntãn nónó ntɛ wɔ-á pyɛ á kɪ nɛ sohki kósyì mɛ sé sɔkɔ, yétò mɛ sé tyí. 23 Wil gběnsê tãntãn nónó-á sè náh mɛ n mɔ n kò n yíí, sépi ye pyɛ à n nɛ n tɔ n sah n tɛ. Sé nónó-á sé tyí yónó mɛ sennɛ, à n nɛ n yah n dah n mɔ yíí sépi tyí sɔkɔ, 24 té nónó wɔ-á mɛ palle, à n pyɛ sépi sah. Wil tãntãn nónó-á á náh mɛ séle n mɔ n kò kwáh yóle, Liyel-á wil gběnsê mɔ, à gbílkinó sah kal sépi yõ. 25 Kãh pɪ sɛ, wil gběnsê tãntãn náh wɛnɛ n wɛ n mɔ. Sé pól mɛ wɛ tɛnó ple òkù núkúle. 26 Ké tyah yó-à mɛ kwlónó sɔkɔ, sé tɛlɔ tɔ n nɛ n mɛ n kwlɔ kéle wɛ tyí. Té gbílkinó-à mó n sah ké tyah yó yõ, sé tɛlɔ tɔ n mó ké nìv̀nì pɪ kéle wɛ tyí.

27 Nte yé yah kè, yépi ye Krista wil gběnsêlɛ dò. Yé nénúkù núkú pólle, Krista wil gběnsê fí yó ye yéle. 28 Yé náh wɛ di, Liyel mɛ nósýó wilki sah Yesu yõ sɛpú tɛnkì sɔkɔ pé tyí tyíle: Gbennɛ, à Yesu tɛntò névye yah wilki. Ní-òle, à Liyel tɛntò syínyopu yah wilki. Tɔ-òle, té kwópú yah wilki. Képah náh, gbílnpɪbɪ mɛ syɪ. Té mɛ yámpú fɛndenmɔnɔ yòbɛnɔrɪle tókù kɔ, té névye yòhnɛnɛmɔnɔ yòbɛnɔrɪle tókù kɔ, té névye yah tɛnó yòbɛnɔrɪle tókù kɔ, té yòbɛnɔrɪle tókù kɔ pè fɛ wɛnkáhkínɔle n wɛkɪ nónó-á pè náh sè sãh.

29 No pól se yó pi Yesu tēntò névyele, képah náh pi Liyel tēntò syínyopule, képah náh pi kwópule, képah náh pi gbilnpibule? 30 Tĩ, no pól se yó pi yámpú dénmpule, képah náh pi wénkáhkínò wékípule nónó-á pè náh sè sãh, képah náh pi wénkáhkí nópi yah yópule? 31 Kãh pi sě, tir nê fēnpiñó-á ki névi yohni mo kal, yé képah yòbèñori yah n kō.

Nte mé ki tō yé wěki wěki yóle nê-á ple kal sé télóle.

13

Wě wró tyínonole

1 Nmò-à ki sō névye welole n weki, à tahl yínyò tōnpibi welo nítě tyí, té tyínonò náh me ní soko, mé me á ki ne ntey yó sō mo tũ, képah náh pi kēnkēki yóle. 2 Nmò-à ki sō me Liyel tēntò welole n syi n yo, Liyel-à ki sō me tyi pólle n wěki nónó-á sò me wòbìnsàhnóle, ànê nmò-à ki sō me tyi pólle n pne, Liyel yò sēñó-à ki sō me ní soko nê-á ymole n toko n yal sé mé-ńtãn soko té tyínonò náh me ní soko, kwáh yó náh nne. 3 Nmò-à ki sō ní gbãn yi pól dibi kwéndébé kō ò, nmò-à ki sō ní wil gběnsé nítě kō pè suke nyàh soko ò, té tyínonò náh me ní soko, ké náh tir yó peki n pi ní tyí.

4 Tyínonò-à me névi nê soko, tě tyile n sro, à yòhnìnmònole n pi, à náh yíwilkile n pi, à náh n gblòyne n wěki, à náh n gblòyne n gbilki. 5 Tyínonò-à me névi nê soko, tě náh sen tir yó nítěne n pi, à náh n wil-nsah óle n yah n kō, à

náh n̄ fɔkɔle n vyãh, ànê à náh ney tyíle n tẽ n sah n̄ fɔkɔ. ⁶ Tyínɔnɔ-à me névi nê sɔkɔ, tyíkẽkì pínó náh n pi n̄vìnì tirlɛ n̄ tyí, gbɪ wěkì kóló n̄vìnìne n̄ne n kɔ. ⁷ Tyínɔnɔ-à me névi nê sɔkɔ, tẽ tyi pólle n yõ n mɔ. Tyi tyi pól sɔkɔ, à n ne n me sɛnóle Liyel yõ, n̄ yáh-ńsah náh n tyɛ, ànê à n ne n me gbah n tẽ.

⁸ Yìn náh me tyínɔnɔ tyí. Liyel tẽntõnè syínyonɔ kɪ pɔ tyɛ, wénkáhkínɔ wékínó kɪ pɔ yal mɔ, pnèno tɔ kɪ pɔ tyɛ. ⁹ Ápi pnèno náh dal mɔ, ànê á Liyel tẽntõnè syínyonɔ tɔ náh dal mɔ. ¹⁰ Nte sé pínɔnɔnɔnɔ gbĩ-à kɪ sɛ Liyel tyí gbí n̄ne, légbíne sépi nónó-á sè náh dal mɔ, sè kɪ tyɛ. ¹¹ Máh lésõ me wɛnpirlɛ gbí n̄ne, n̄ wɛkɪ òkù, ànê n̄ s̄nɔ òkù, ànê n̄ tyi yah òkù pól sò me wɛnpir tyí kɔle. Nte máh pɔ wah mɔ, mé wɛnpì tyi yal mɔ. ¹² Núkúnúkú, ápi me tyile n yah yĩrkòò, á kɪ ne dwòldyâh ñròò yó sɔkɔ s̄ó á n yah séle. Nte á kɪ pɔ sè we n pi kyòò. Núkúnúkú, n̄mɔ pnèno náh dal mɔ. Nte mé kɪ pɔ sè p̄ s̄ó-á Liyel n̄ne n pne.

¹³ Núkúnúkú, tyino t̄nó nópi wɔ ye sépi náh n tyɛ n pi: Liyel yõ sɛnóle, yáh-ńsah tyé-ńkẽne, ànê tyínɔnɔle. Nte nê-á kal sé pólle, képah ye tyínɔnɔle.

14

*Liyel Mirki-á tyi nónó pínó yòbènrɪle n kɔ
Yesu yõ s̄ɛpú t̄nkì yohnu n mɔ ȳinne*

¹ Yé gbah n tẽ, yé tyí nɔ wẽ tyí. Liyel Mirki-á tyi nónó pínó yòbènrɔle n kɔ̃, yé sé tɔ yah n kɔ̃, té ké nê wɔ-á Liyel tẽntò syínyonɔle, yé képah wɔ gbah n yah n kɔ̃ n kal. ² Yé náh wɛ à, névi nê-à wénkáhkíle n wɛkɪ nê-á à náh kè sãh, Liyel tyi wɔ̀bìnsàhnó ye ñkẽne à n ne n yo Liyel Mirki gbò yò, nónó-á névyé náh séle n nohnɪ. Kàh pɪ sɛ̃, névyé tyí náh tẽ n ne n yãh dé, Liyel tyí ye. ³ Nte névi nê wɔ-à Liyel tẽntòle n syi n yo, névyé tyí ye tẽ n ne n yo n mɔ, ñ yah yúkúnóle péle n kɔ̃, ñ té sórɛle n mɔ pé sɔkɔ, ñ té pé nnɔle n sũ. ⁴ Té nê-à wénkáhkíle n wɛkɪ nê-á à náh kè sãh, tẽ me ñ gblɔ̃y ó yah yúkúnóle n yah n kɔ̃. Nte nê-à Liyel tẽntòle n syi n yo, tẽ wɔ me Yesu yò sɛ̀pú tĩnkɪ pól yah yúkúnóle n yah n kɔ̃.

⁵ Yé pól-à sò me wénkáhkínɔle n wɛkɪ nónó-á yé náh sè sãh, kè náhkɪ ple ó; ñte yáh kɪ Liyel tẽntòle n syi n yo, képah kɪ nɔ kal ní tyí. Névi nê-à wénkáhkíle n wɛkɪ nê-á à náh kè sãh, té ké yah náh tẽ wɛ yo Yesu yò sɛ̀pú tĩnkɪ wɛkɪ kè kɔ̃ kè yah yúkúnóle pè kɔ̃, yòre náh me tẽ sɔkɔ à nɔ Liyel tẽntò syínyó-òle.

⁶ N yúnpyé, sɔ̃-á mäh ntyínɔ pɔ yah yé tyí, té wénkáhkíle n wɛkɪ yé tyí, tir nê me kè kɪ pɛkɪ yé tyí, né kè náh pɪ tir yóle Liyel ní wɛkɪ mé yo yé syah, képah náh pɪ pnèno yóle, képah náh pɪ Liyel tẽntòle mé syi yo yé tyí, képah náh pɪ kwónó yóle mé yé kɔ̃. ⁷ Yé yah yímónine kè, sɔ̃-á yikɪle, képah náh pɪ gbrènye; sãh n mónwàhnmɔ-ñkẽne, ney se kɪ fẽ sé yì òkù

pĩ? ⁸ Té kèpõ nê-á ñkēne pè n fĩbi ñ yo névyè tyí nɛ pè yuku n sɔkɔ mèkì fwó-ńsah, képah-à ñtyĩno fĩbínwàhnmɔ-ńkēne, nê tẽ wɔ kɪ ñ vi mèkì fwo yĩnne? ⁹ Sẽ ó ye, yé nénporí-à wénkáhkinɔ yísyóle n wekɪ nónó-á névyè náh me séle n nohnɪ, tyi nónó-á yé n yo, pè kɪ pĩ sɔ séle? Wékínmíndahnmɔno ye yé kɪ n wekɪ n min n dah n mɔ ni sɔkɔ. ¹⁰ Welɔ duke me dò kèkõyó, mé náh sé dan ñtēne n pne. Nte kór me sé núkú núkú pól tyí. ¹¹ Nte máh wey nēne n nòhnì-ńkēne, ké wékí-ò n pɪ nékâhne í tyí, ñmɔ tɔ n mó n pɪ nékâhne tẽ tyí. ¹² Képah ye, Liyel Mirki-á tyi nónó pínó yòbènrɪle n kɔ, yáh me sépi yáhnkɔno sɔkɔ yò, sé nónó-á Yesu yò sɛpú fĩnkìle n yuku yahle, yé sépi náhnáh yah n kɔ.

¹³ Káh pɪ sɛ, nê-à wénkáhkìle n wekɪ nê-á à náh kè sãh, tẽ kè yah n kɔ Liyel tyí à ké yah yónóle à wɛkɪ. ¹⁴ Yé náh we di, nírí pínó sɔkɔ wáh wénkáhkìle n wekɪ nê-á á náh kè sãh, ñ n pĩ á nɪ sɔkɔ nɛ wáh me níríle n pɪ, ñte wey nê-á á n wekɪ, áwɔ ñtẽ náh kéle n nohnɪ. ¹⁵ Nte sɔ me mé yĩne mè n pɪ wé? Mé kɪ níríle n pɪ wénkáhkí sɔkɔ Liyel Mirki gbò yò, té kɪ kéle n pɪ í noh noh wey tɔ sɔkɔ. Mé kɪ yìle n gbɪ wénkáhkí sɔkɔ Liyel Mirki gbò yò, té kɪ n gbɪ í noh noh wey tɔ sɔkɔ. ¹⁶ Káh pí-ńkēne sɛ, té á weyne Liyelle n kɔ wénkáhkí ó sɔkɔ, nónó-á me ké sèndìle, pépi kɪ pɪ sɔ té kɪ yohnɪ syi yo nɛ Liyel á wey mè tẽ, wáh kɪ sɔ me n tɔ n sah n wekɪ Liyel tyí sɔ ñ pèpɔrɪ pínó yĩnne? ¹⁷ Á Liyel tyí tɔnsàhnwekɪno mè-à kɪ sɔ me ple sɔ, kè náh yah yúkúnóle tɛlɔ kɔ n pɪ.

18 Nmɔ n wɛkɪ Liyel tyí, máh sɔ̃npúle n wɛkɪ wénkáhkí sɔkɔ à kal yépi pólle. 19 Nte máh me Yesu yɔ̃ sɛ́pú tɪ̀nkɪ wró, máh wɛlɔ kwló wɛkɪ nónó-á névyele n kwɔ, képah tyí nɔ́ n tyí kal wɛlɔ kèyɔ̃ kwló (10 000) wékínó yɔ̃ wénkáhkí sɔkɔ.

20 N yúnpyé, yé káh ye yé tyi yah dùkù ne me wɛ̀npì tyí kòle. Káh me pèkè pinóle, yé ne me wɛ̀npì yrɔ̃ tyí kòle. Nte tyi yah dùkù tɛ̀ wɔ sɔkɔ, yé ne me yèwàhnì tyí kòle. 21 Kè me wárkínsàhnóle Liyel wey sébéy sɔkɔ ne Tɛ̀ ngbɛ́ Liyel-á ne nkɛ́: «Yìkì yó névye ye mé kɪ kɔ̃ pè kɪ yo mɔ no nópi tyí wey yó sɔkɔ, nê-á pè náh kéle n nohnɪ. Nte képah fyé yɔ̃, pè náh fɛ̀ syi n noh n pi n tyí.»* 22 Képah ye, wénkáhkí wékínóle nê-á á náh kè sãh, kè Liyel tãhkìle Yesu yɔ̃ sɛ́-ńkɛ́púle n wɛ̀kɪ. Nte Yesu yɔ̃ sɛ́pú yohnɪ n mɔ yĩn náh kéle. Liyel tɛ̀ntɔ̀nè wɛlɔ syínyonɔ wɔle, képah Liyel tãhkìle Yesu yɔ̃ sɛ́púle n wɛ̀kɪ. Nte Yesu yɔ̃ sɛ́-ńkɛ́pú yohnɪ n mɔ yĩn náh kéle.

23 Sɔ̃-á Yesu yɔ̃ sɛ́pú tɪ̀nkɪ pól-à ntyíno me tuke mɔ, té yé pól núkú tyah wénkáhkínɔle n wɛkɪ à, nónó-á me ké sèndile, képah náh pɪ Yesu yɔ̃ sɛ́-ńkɛ́pú yísyó-à pɔ de nénpó, pè náh yé pɪ n pi vɪnpɪbɪle di? 24 Nte káh me Liyel tɛ̀ntɔ̀nè wɛlɔle yé pól n syi n yo, névi nê-á me ké sèndyàhle, képah náh pɪ Yesu yɔ̃ sɛ́-ńkɛ́ névi nê-à de pɔ nénpó, yé wɛlɔ nópi pól nóhnó kɪ à kɔ̃ à kɪ pĩ ne páh pèkè pɪ, pé tyí-á kah. 25 N fókósɔ̃nɔ wɔ̀bɪntɛ̀nó pól kɪ wilkɪ mɔ kènkwhãh yɔ̃ kwèyy.

* 14:21 14.21 - Yah n te Yesayi 28.11-12.

Képah sɔkɔ, à kɪ kɔ kwĩnki ñ yah di sétáh kɪ Liyel gbilki, té kɪ n yo nɛ, kègbɪ tẽ yõ Liyel-á mɛ yé wró sɔkɔ.

Yesu yõ sěpú tĩnkĩ-á yĩne pè nɛ n pɪ sõ pàh wě tuke mɔ

²⁶ Sõ mɛ á yĩne à nɛ n pɪ wé, ní yũnpyé? Yâh tuke mɔ nɛ yé Liyel ni gbí nêne, ñnî kɪ fẽ yìkì gbɪ, ñnî mó kwónó kõ, ñnî mó Liyel tyi wěkínóle n we n yo, ñnî mó wénkáhkíle n wekɪ, ñnî mó wénkáhkí mè yahle n yo. Sépi pól yĩne sè yah yúkúnóle Yesu yõ sěpú tĩnkĩle n kõ. ²⁷ Nósý-à mɛ ké tyí nɛ pé wénkáhkínóle n wekɪ, kè káh kah népí ní mí, képah náh pɪ tǒmí yõ. Pè mó wěne n sykɪ n wekɪ. Té ñnî mó nɛ mɛ, nê-á kɪ fẽ sé yahle n yo. ²⁸ Nte sé yah yó-ò-à mé-ńkêne, wénkáhkí wékí-ò mè yĩne à ñ vyãh vike Yesu yõ sěpú tĩnkĩ wró. Tẽ Liyelle n ni ñ fɔkɔ táh, ñ gblõy tyí. ²⁹ Nónó-á Liyel tẽntò syínyopule, pépi népí ní mí, képah náh pɪ tǒmí wɔ yĩne pè wekɪ, tɛlɔ mó nɛ n mɛ pé welɔle n sohlɪ n yah. ³⁰ Nte Liyel-à tir yóle ñnî yó wěkɪ, nê-á sõ mɛ n wekɪ, ñmɔ yĩne à ñ vyãh vike, tẽ mó ñ tyí yo. ³¹ Yé pól kɪ fẽ Liyel tẽntònè welɔle n syi n yo nénúkù núkúle, nê-á kɪ no pól kõ pè kɪ kwónó we, ànê sóré kɪ de pé sɔkɔ. ³²⁻³³ Liyelle, tyífẽ tyí náh nɔ ñ tyí. Tir tǔnsàhnpɪnɔ tyí nɔ ñ tyí, yèvinɪ Liyel ye ñnɛ. Képah ye Liyel tẽntònè syínyopu yĩne pè nɛ mɛ n fyãh n pne pé gblõy yõ.

Sõ-á kéle Yesu yõ sěpú tĩnkínó pól sɔkɔ, ³⁴ wě tükènmɔnɔnɔ pól sɔkɔ, syó yĩne pè tẽ syísyí. Pè

náh yĩne yóndahnmonole wey sokɔ. Pè yĩne pè tẽ gblɔy tíkínmonɔ sokɔ, sɔ-á tyi kònsàhnó yo kéle. ³⁵ Pàh me ké tyí ne pé tir yó dùkù pĩ, pé pé pɛbɪ piki yah gbên sokɔ. Ké yah náh sê ne n yo n dah n mɔ wey sokɔ Yesu yõ sɛpú tĩnkĩ sokɔ. ³⁶ Liyel wey sɔ se tyah yépi tyí? Yépi ó se noh kéle? ³⁷ Névi nê-à me n sɔ ne Liyel tẽntò syínyo-ò-á péle, képah náh pɪ, Liyel Mirki-á me pé yahle n tẽ, wey nê-á mé n wãrkɪ n tekɪ n mɔ yé tyí yò, tẽ yĩne à kè fẽ syi ne Tẽ ñgbẽ tir kònsàhnó-á kéle. ³⁸ Nte névi nê-à képah mónkò-ñkẽne, Liyel náh mó me tẽne n mɔ n kò ló.

³⁹ Kàh pɪ sɛ ní yúnpyé, yé Liyel tẽntõnè wɛlo syínyonole n yah n kɔ, té yé káh wénkákí wékínó tɔ yah kò. ⁴⁰ Nte tyi pól yĩne sè ne n pɪ sé yah yõ, ànê sè mó ne n tɔ n sah n pɪ.

15

Nìvìnì tir-á nê yo Krista lékó yílkinmonɔ tyí sokɔ

¹ N yúnpyé, mé me ké tyí ne mé yé dyɔ to kɔ Nìvìnì tir mè tyíle, nê-á mé yo sokɔ yé tyí, képah nê-á yé kè fẽ syi té me ké wɛkìle n kɔ n yíí. ² Képah gbò yõ sokɔ, yé kɪ pwáhnmonɔ we, yáh kɪ n kɔ ké wɛkì yõ máh kè yo sɔ yé tyí. Kàh kɪ pí-ñkẽne sɛ, ké yõ sɛnó kɪ pɪ yõ kɛne yé tyí.

³ Nmɔ-á kwónó we nê yõ, képah ñgbò ye mé yé kwɔ ne Liyel ney yáhtokɔnɔ-á ku ápi tyípèl yĩnne. Sɛ ye kéle wárkínsàhnóle Liyel wey sɛbéy sokɔ. ⁴ Mé tɔ kwónóle yé kɔ ne wãh yí, té

ké sèpìn tǝ-ò sǝle ò lékó me yilki mǝ. Sǝ ye kéle wárkínsàhnóle Liyel wey sébéy sǝkǝ. ⁵ A ò gblǝyne Pyerì wǝkì, képah náh té gblǝyne pé népì gbǝnimí* wǝkì, pépi nónó-á ò tǝntǝ névyele. ⁶ Képah náh, à pǝ ò gblǝyne ò tǝ sáhpú népì kyekwé (500) kahnì wǝkì fí núkú sǝkǝ. Pépi kan me min sǝkǝ kwey nǝ yǝ, té pé túkù wǝ ku. ⁷ Képah náh, té ò gblǝyne Nsyakì wǝkì, té me ò gblǝyne ò tǝntǝ névye pól wǝkì. ⁸ Pépi pól tyí sókǝntenǝ náh, à me ò gblǝyne ò mǝ tǝ wǝkì, ò mǝ nê-á piri kǝndal-íkǝ tyí kǝle. ⁹ Nǝ ye Yesu tǝntǝ névye sǝkǝ tyí tǝne. Mé náh yǝne yénóle Yesu tǝntǝ névile, máh sǝnpíle fóhnó sah ò yǝ sǝpú tǝnkì yǝ. ¹⁰ Nte máh swǝ nê sǝkǝ kweyne yǝ, Liyel pèpǝrì gbǝ yǝ sǝkǝ ye òne ké sǝkǝ. Pèpǝrì nê-á à pì ò mǝ tyí, kè náh sǝkǝ de ni sǝkǝ. Yé náh we di, ò mǝ ye tǝ pì kal á nǝ tǝlǝ pǝlle. Nte ò mǝ tǝ wǝ tǝhkì náh n pì kéle dé, Liyel-á pèpǝrì nê pì í tyí, képah gbǝ yǝ sǝkǝ ye mé n pì kéle. ¹¹ Képah ye, kè sǝ ò mǝ ò, kè sǝ pépi ò, kéne Nìvìnì tir mè ó ye á pól me n yo. Képah yǝ ye mó tǝ yépi tǝ me sǝ.

Lékyî pǝnyilkinmǝnǝle

¹² Api-á kéle n yo n wah ne òkǝ Krista lékó-á yilki mǝ, sǝ me té yé túkù ne lékyî náh n yilki n mǝ n pì? ¹³ Lékyî-à kì me pǝ n yilki n mǝ n pì òkǝne, Krista lékó tǝ náh mó yilki mǝ dò. ¹⁴ Té

* **15:5** 15.5 - Népi gbǝnimí nónó tyí-á n yo ásǝ sǝkǝ yǝ, yíndyínì ye sǝ kéle Yesu tǝntǝ névye tyí. Pàh sǝ me tú-òkǝne, pǝ péle n ye sǝ.

wàh me yílkinmɔ-ńkēne, ápi Nìvìnì tir yónóle, nònó ye kéle, yépi tɔ Krista yõ sēnóle mó, nònó ye ké tɔle. ¹⁵ A wil képah sɔkɔ, kàh sǒ me gbɛle ne lékyî náh n yilki n mɔ n pi, mìnì yónsàhpɛ ye ápi ńtēne Liyel yõ sɔkɔ, áyáh sǒnpíle ne wáh Krista lékó yilki mɔ, té à náh se mó tǒ kè pi. ¹⁶ Lékyî-à kɪ me n yilki n mɔ n pi ńkēne, Krista lékó tɔ náh mó yilki mɔ dò. ¹⁷ Té Krista lékó-à kɪ me yílkinmɔ-ńkēne, yé sēnóle ñ yõ, nònó ye kéle. Yé me sē yé tyípél sɔkɔ. ¹⁸ Té névye nónó-á sē Krista yõ té ku, pépi tɔ tyí ye mó yɪkɪ. ¹⁹ Kàh kɪ me ápi á gbò sah Krista yõ, á min pi yinne kèkōyó mè tē ó sɔkɔ, yām pípú ye ále à kal no pólle.

²⁰ Nte gbɛ yõ sɔkɔ, Krista lékó ye yilki mɔ gbenne lékyî sɔkɔ, nê-á kéle ále n wēkɪ n dal n mɔ ne névye nónó tó-á ku sɔkɔ, pé tɔ lékyî-á kɪ pɔ yilki mɔ. ²¹ Yé náh we di, nénúkù yó yīn ye névye pólle kũ mɔ sɔkɔ yò. Té nénúkù yó tɔ gbò yõ ye névye pól lékyî kɪ pɔ yilki mɔ. ²² Sǒ-á Adama náh tãn pól n ku, sē ó ye Krista yõ sēpú pól tɔ kɪ tyé-ńkē min we. ²³ Nte no pól lékyî kɪ yilki mɔ syɪ yuku wē náh, kǎh yīne sǒ. Krista ñgbò lékó ye yilki mɔ. Képah náh, ñ syɪ n pɔ gbíne, nónó-á me ñmɔ tyí yõ, pépi tɔ lékyî kɪ yilki mɔ. ²⁴ Képah náh, tyi tyi pól tye gbí kɪ nɔ. Képah tēne, Krista kɪ me névye fnèpu ànê tǒrínɔ, ànê tǎhkínó duke duke pól tyí yɪkɪ, té kɪ yǒtǒrí dahbɪ Sú Liyel gbò. ²⁵ Yé náh we di, Krista yīne à ne n me tǒrí yõ, fók kè pɔ n nɔ gbí nê-á Liyel kɪ sèpébi pól pi Krista

gbáhkì súnsàh-̀nsahle.† 26 Kũ ye kɪ pɪ sépe téyne, nê tyí-á kɪ yɪkɪ. 27 Liyel yíyìn pól pɪ Krista gbáhkì súnsàh-̀nsahle.‡

Nte káh yo sɛ, pè náh ne Liyel tɔ-á dé, ñmɔ Liyel nê-á yíyìn pól pɪ Krista gbáhkì súnsàh-̀nsahle. 28 Yíyìn pól-à kɪ pɪ Krista gbáhkì súnsàh-̀nsahle gbí nêne, ñmɔ Krista nê-á Pídine, à kɪ ñ gblɔy tiki mɔ Liyel yah, ñmɔ nê-á yíyìn pól pɪ Krista gbáhkì súnsàh-̀nsahle. Képah sokɔ, Liyel kɪ tɔrí tɔkɔ dal mɔ yíyìn pól yɔ.

29 Nte à, lékyî-à pɔ n yilki n mɔ n pi nkêne, névye nónó-á pé gblɔyne n wel n wilki ni sokɔ lékyî yinne, pè se náhki kéle n pɪ? Lékyî tɛ-à me pɔ n yilki n mɔ n pi nkêne, sɔ pɪ té pè pé gblɔyne n wel n wilki ni sokɔ pépi yinne wé? 30 Té lékyî-à kɪ me n yilki n mɔ n pi nkêne, sɔ pɪ té ápile dlo sokɔ gbímegbí wé? 31 N yúnpyé, sɔ-á kéle gbule ne ní nɪ-á me vínóle yéle Yesu Krista yɔ sɛnó yinne, sɛ tɔ ye kéle gbule ne swɔswɔ pólle máh me kũne n dɔ n yah. 32 Gbɛnképèl nónó-á sò me Yefesɪ kwil sokɔ, máh mékì fwo séle dùkù nêne nénpó, káh sò me ne kèkɔyó mè sokɔ min pɪ yìn tɛ ó sɔ, yɔre nê me mé náhki we ké sokɔ? Nte káh me pɪ ne lékyî tɛ náh pɔ n yilki n mɔ n pi, á ye ne n yɔ à mó ne n wɔ kè, ñsône á kɪ se pɔ n ku n pi té.

33 Yé káh yé gblɔyne n tɔ n mɔ dé, ñgbɔ wáh nétúkù pɪ á kó-òle, ǎ á yɔ yɪkɪ dé! 34 Mé kéle n yo yé tyí, túkù me yé sokɔ, pè náh Liyelle n pne. Nte yé pól sen ye kéle dò. Yé tɔ n tɛ kègbɪ yɔ, yè

† 15:25 15.25 - Yah n tɛ Gbálnó 110.1. ‡ 15:27 15.27 - Yah n tɛ Gbálnó 8.7.

yèsrey tyile n pi kãh yĩne sɔ, yè mó pèl pínó yal n mɔ.

Lékyî yílkinmɔɔ wil gběnsê dùkùlè

³⁵ Nnî kɪ fě n piki n yah nɛ, lékyî se kɪ yilki mɔ sɔ nɪ? Wil gběnsê dùkù nê se kɪ mɛ pé tyí nɪ? ³⁶ Lékám kě névi! Wãh sèmukɔ pi duku mɔ, kàh fi, dúkúnmɔɔ mè ye nkěne n ku dò. ³⁷ Wáh nkěne nê duku n mɔ, sèmukɔ pi yó ó ye. Kè kɪ fě pi kwɔlɔɛ, kèpah nãh pi sèmukɔ káhkíle, nkě yòhkì tẽ wɔ nãh ò n duku mɔ kè n fi dé. ³⁸ Kèpah nãh, Liyel kè kɔ kè n fi n wil yòhkìle à yĩne ò dyɔ dyɔ tẽne. Sèmukɔ pye duke pól yèh mɛ sé tyí tyíle.

³⁹ Wil gběnsê dùkù núkú nãh min sɔkɔ yî pól tyí. Névyè wil gběnsê mɛ ké tyíle, gběnkɔ tyí mɛ ké tyíle, kèpye tyí mɛ ké tyíle, yěnkɔ tyí mɛ ké tyíle. ⁴⁰ Yinyõ yî tɔ mɛ, sétáh yõ yî mɛ. Nte yinyõ yî plénó mɛ sé tyíle ànê sétáh yõ yî tyíle. ⁴¹ Gbĩ plénó mɛ ké tyíle, ñwõ plénó mɛ ké tyíle, ñwõ kèpye plénó mɛ sé tyíle. Té ñwõ kèpye túkù ntě plénó tɔ sé gblõy sé túkù tyíle. ⁴² Sě ye lékyî yílkinmɔɔ tɔ kɪ pɔ n pi n pi. Wil gběnsê nê-á kɪ n pyãh n pi, kèpah kɪ yĩ, té kɪ pɔ yilki mɔ pi wil gběnsêle nê nãh tɔ n pyãh n yah n pi. ⁴³ Kàh n yĩ gbí nêne, kè n nɛ n mɛ kètúkùyô sohki kěne. Nte kàh pɔ yilki mɔ, kè n nɛ n mɛ kètãr ó, tãhkìle ké sɔkɔ. ⁴⁴ Kè n yĩ wil gběnsê gbɔyne, òte n pɔ n yilki n mɔ wil gběnsê késãne Liyel Mirki gbò yõ. Wil gběnsê gbɔy mɛ, wil gběnsê késãn tɔ mɛ Liyel Mirki gbò yõ. ⁴⁵ Yé

náh we di, kè me wárkínsàhnóle Liyel wey sébéy soko ne nkē: «Négben nê-á Adamale, négboy ye ñmole, nê-á min dah mo ñ soko.»[§] Nte Adama téy wole,* Liyel Mirki me ñmo soko, nê-á minne n kō. ⁴⁶ Wil gběnsê késán nê-á we Liyel Mirki gbò yō, képah náh pō gbenne dé, wil gběnsê gboy ye pō gbenne. Képah náh, nê-á we Liyel Mirki gbò yō, képah pyě pō. ⁴⁷ Puri ye mo Adama gbenne, sétáh névi ye ñmole. Adama ní-ò wole, ñmo wil yinyō. ⁴⁸ Nê-á wil sétáh soko, sétáh yō névyé me ñmo tyí kōle. Nê-á wil yinyō, yinyō tyínō mó me ñmo tyí kōle. ⁴⁹ Ayáh pi sétáh yō névi mè kètòle dùkù nēne, sě ó ye á kú tō pō n pi n pi yinyō névi mè tō kètòle.

⁵⁰ Yé yah, nê-á mé n yo yé tyí ní yūnpyé, kè we yò: Wil gběnsê gboy náh fě n de n pi Liyel tōrí soko. Pyāh pyāh kwāh tō náh fě tyé-ńkē min we.

⁵¹⁻⁵² Yé yah, mé kú tir wōbìnsàhnó yó yo yé syah: Á pól tē wō náh n ku n pi dé. Nte kèpō téy-à pō fībī, á pól kú viri nēnpó swō, yí víkényúkūnmōnō wró. Kàh fībī gbí nēne, lékyī kú yilki mo, té pè náh tō n ku n yah n pi. Nte ápi nónó-à me min soko, ápi kú viri. ⁵³ Pyāh pyāh kwāh yīne kè vi mo pi pyāh-ńkē kwāhle. Té ku ku kwāh mó vi mo pi kú-ńkē kwāhle. ⁵⁴ Nte pyāh pyāh kwāh mè-à pō vi mo pi pyāh-ńkē kwāhle, té ku ku kwāh mè me vi mo pi kú-ńkē kwāhle, légbíne Liyel wey sébéy soko tir wárkínsàhnó

[§] 15:45 15.45 - Yah n te Yenesi 2.7. * 15:45 15.45 - Adama téy nê tyí-á n yo ásò soko yò, ñmo ye Kristale.

mè kɪ wil, nê-á yo ne íkě: «Kũ tyí ye yɪkɪ. Gbò ye syi ké tyí pnépné.»† 55 «Kũ, nýãh me á tẽnwenole? Kũ, á kókè mɔ mɔ sòhkɪ nýãh?»‡ 56 Névye tyípékè pínó ye kũ sòhkɪle, tyi kònsàhnó mó tãhkɪle tyípékèle n kɔ. 57 Nte á ye wɛkɪ Liyel tyí, ñmɔ nê-á tẽnwenole á kɔ tyi nópi yò á Tě ñgbě Yesu Krista gbò yò.

58 Képah ye ní yúnpyé pèplo, yé yé tah n sah yé ne me yínnóle gbáhkɪ núkú yò. Yé wãnne n mɔ yé gbáhtěno yò Tě ñgbě tò pínó sɔkɔ. Yè mó pĩ ne yáh kwlónó nêne n pɪ Tě ñgbě tò sɔkɔ, kè nãh n pɪ n pi ñònóle.

16

Pó mórí nê-á yah kɔ Yesu yò sěpú tĩnkɪ yohnɪ n mɔ yĩnne, nóno-á me Yerusalemi kwil

1 A yuku pó mórí wɔ tyí tĩnne, nê-á kɪ Yerusalemi kwil Yesu yò sěpú yohnɪ n mɔ, máh vɪnmɔnole Kalasi mara Yesu yò sěpú tĩnkɪnó kɔ ne pè kè pɪ sɔ, yépi tɔ kè pɪ sěntěne. 2 Dimansyi sònó pólle, nê gbò-à nɔ nêne, à kè wilki n kěkɪ n sah gbòpɔle. Yé káh ñmɔ pónó óle n syɪkɪ pó mórí mónóle. 3 Képah sɔkɔ, máh pɔ pɔ, mé kɪ sébéynó wãrkɪ té kɪ sépi ànê pó nópile yé névye yáhnwɪlkɪnsàhnó gbò dahbɪ, pè kɔ pè kɪ kyɪ sè kɔ Yerusalemi sɔkɔ. 4 Káh kɪ se me nɔ ñmɔ tɔ kyínó tyí, á kɪ wěkɪ pɪ núkúle.

† 15:54 15.54 - Yah n tɛ Yesayi 25.8. ‡ 15:55 15.55 - Yah n tɛ Wose 13.14.

Kóló nónó-á me Pole gbáhkì sò

⁵ Mé kɪ n pɔ n pi yé ònnɛ. Máh kɪ n pi, mé kɪ sɔkɔ Masedonɪ maralɛ. Képah ye mé kɪ kah té kɪ de yé ònnɛ. ⁶ Máh kɪ pɔ, kè kɪ fɛ pɪ mé kɪ sèpìn yísyó pɪ yé tyí. Gbòkénpɪ mé kɪ kwòvɪvɪ gbí pól òtɛ pɪ n pi yé tyí. Képah sɔkɔ, yé kɪ fɛ yòhnìnmonɔ pɪ ñ tyí ñ kɔ mé kɪ yò sɔkɔ ñ kólólɛ nénpó. ⁷ Kèpàhpíkì sɔkɔ, mé náh me ké tyí ne mé n pɔ n yah n sɔkɔ yé tyí yínyò. Tɛ ñgbɛ-à kɪ fɛ syi, mé kɪ wũ kɪ wò yó pɪ yéle.

⁸⁻⁹ Ñ fwópú sénsò me dò Yefesɪ kwil sɔkɔ ó, ñte wɛkì ñgbɛ yó me we yikɪ mɔ ñ tyí ñ tò we n pɪ yinne nénpó. Képah ye, mé kɪ tɛ nénpó kɪ syi pɔ nɔ Pãntekotɪ syáh syah sò tyí.

¹⁰ Timotele, Liyel tò ye à n pɪ ñmɔ tyí kòle. Képah ye wàh kɪ pɔ pɔ yé ònnɛ, yé ñ tɛnó ple tíkì kò kè káh à tɛ yé wró sɔkɔ. ¹¹ Nnì yó òtɛ káh ñne n yilɔ dé. Ñmɔ me ñne n syikɪ ànê ñ yúnpyé Yesu yò sɛpúle. Képah ye, wàh kɪ pɔ n yal yé ònnɛ, yé yòhnìnmonɔ pɪ ñ tyí ñ kóló yinne à kò à pɔ ñ tnò yèvɪvɪ sɔkɔ.

¹² Té á yúnpi Apolɔsɪ wɔle, mé sò kè yah kò ñ tyí gbáhyí náhnáhle ne à kyɪ yé ònnɛ ànê Yesu yò sɛpú télólɛ. Té à náh sò me ké tyí pólle ne pé kyɪ yé ònnɛ núkúnúkú. Nte wró-à pɔ we ñ tyí, à kɪ pɔ yé ònnɛ sò yóle.

Wey syi-nsahle

¹³ Yé káh yé dycɔ mɔ n fwɔ n tẽ. Yé su yĩn gbáhkì nùkú yõ Liyel yõ sěńó sɔkɔ. Yé yé nɪ syãh, yè mó yé tah n sah. ¹⁴ Yé tyi pólle n pɪ tyínɔnɔ sɔkɔ.

¹⁵ N yúnpyé, Sitefanasi ànê ñ no ye pɪ négbrolé à pɪ Yesu yõ sěpúle Akayi mara sɔkɔ. Pè tã me pé gblɔy kã yíí me Yesu yõ sěpúle n yohnɪ n mɔ. Yé pínó se yó me ké sɔkɔ té. Képah ye, mé kɪ tã kè yah kã yé tyí ne, ¹⁶ yé ne n sah sěnkno névyé tyí yõ, à tahlɪ nónó tɔ-á me tãn nópilɛ n pɪ péle me n kwlo.

¹⁷ Sitefanasi ànê Fortunatusi, ànê Asyayikusi ménóle ñne ásô, kè ní nɪ vɪ yíí. Pè ye me pɔ yé swɔ tɔkɔ. ¹⁸ Pè ñmɔ nɪ de à tahlɪ yépi tɔ tyí tyí. Yé yĩne yè fẽ sěnkno névyé yígbiɛ n yo.

¹⁹ Asi mara Yesu yõ sěpú tĩnkínó n wɛkɪ yé tyí. Akilasɪ ànê Prisili à tahlɪ Yesu yõ sěpú nónó-á Liyelle n ni n pɔ Akilasɪpi gbô, pé pól n wɛkɪ yé tyí Tě ñgbě yĩnne. ²⁰ Yé yúnpyé Yesu yõ sěpú nónó pól-á me ñne ásô, pé pól n wɛkɪ yé tyí.

Yé pól wɛkɪ wẽ tyí tyínɔnɔ wɛy pèpɛyne.

²¹ Yé yah, nê-á mé n wãrkɪ n tekɪ n mɔ yé tyí ní gbòle, kè wɛ yò: Nmɔ Pole n wɛkɪ yé tyí.

²² Tě ñgbě Yesu tyí-à nó-ńkěne névi nê tyí, mé me ké tyí ne tẽ tyí yikɪ.

Maranata. [Pàh ne Maranata-á, ké kór ye: Tě ñgbě, pɔ!]

²³ Mé me ké tyí ne Tě ñgbě Yesu yòbènɔri pɪ yé tyí!

²⁴ Yé pól tyí nɔ ní tyí Tě ñgbě Yesu Krista yĩnne.

wĩn nìv`nì tirlɛ
toussian du sud: wĩn nìv`nì tirlɛ New Testament
Nouveau Testament en toussian

copyright © 2013 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Toussian, Southern

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022

aaf2875e-90b5-5c14-b910-61579d3da2c7